

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam, 71. szám.
1938. március 30., szerda.

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

Ügyvédek szerzett joga

Az alábbi cikket a „Keleti Újság” legutóbbi számából vesszük át, mert megállapításai joggal tarthatnak igényt a kisebbségi ügyvédtársadalom érdeklődésére.

A kisebbségi ügyvédek állítólagos nyelvvizsgájáról szóló hírek nyomában megmagyarázható idegesség és nyugtalanság támadt országshoz. A lapok közlései szerint, az ügyvédszövetség március 19-én tartott ülésén elhatározta, hogy nyelvvizsgát szándékszik bevezetni a hivatását csaknem husz éve román bíróság előtt folytató kisebbségi ügyvédek, helyesebben kizárólag csak kisebbségi ügyvédek nyelvtudásának megállapítására. Ezt a határozatot megelőzően az ügyvédszövetség megindokolta, hogy miért nem zárhatja ki tömegesen a zsidó ügyvédek a kamarából. Erre vonatkozólag az indoklás világosan megmondja, hogy meglevő törvényeink nem nyújtanak erre alapot. Erre következett volna aztán a másik határozat, amely más formában próbálja kétségessé tenni a kisebbségi ügyvédek szerzett jogait.

Mondanunk sem kell, hogy amennyire nem állotta meg helyét a zsidó ügyvédek kizárását szorgalmazó és igen helyesen megváltoztatott álláspont, ugyanez az eset a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgájáról is. Nem tudjuk, milyen körülmények között született meg a március 19-iki határozat, de hogy az nem fennálló törvényeink szellemében készült, azt mai nyilatkozatában a legilletékesebb személyiség, Perieteanu ügyvédszövetségi elnök állapítja meg. Perieteanu szerint az állam eltávolíthatja a szolgálatból azokat a tisztviselőket, akik nem beszélik kellően az állam nyelvét, az ügyvédi kamarák vezetősége azonban nincs felruházva ilyen jogokkal, de a méltányosság sem engedi meg ezt az eljárást. „A kamarai tagság — szóról-szóra így jelentette ezt ki Perieteanu elnök — szerzett jog és ettől a joggól nem lehet megfosztani senkit.”

A transilvaniai ügyvédi kar egyik értékes és kiváló tagja, dr. Kóbori József hozzánk beküldött cikkében ugyanarra a következtetésre jut, mint az ügyvédszövetség elnöke. Kóbori dr. fejtegetéseiből érdemesnek tartjuk a következőket közölni:

„Az ügyvédi törvény 1. 2. és 3. szakaszai, melyek a bejegyzés feltételeit szabályozzák, nem irnak elő nyelvvizsgát. A román nyelv tudását a törvény 86. szakasza megköveteli ugyan, de a nyelvtudás elbírálására nem lépett életbe sem vizsgát, sem más rendszabályt. Amit a törvény nem követel meg, azt az ügyvédszövetség tanácsa sem követelheti.

A tényleges helyzet az, hogy a magyar nemzetiségű ügyvédek huszévi gyakorlatuk alatt ezt a nyelvvizsgát a bírói tanácsok előtt számtalanszor letették már. Nem igen tudok esetet rá, hogy valakit a bíróságok a román nyelv nemtudása miatt a tárgyalásból kizártak volna. Azokat pedig, akik a román nyelvet nem ismerik kellően, a verseny már ugyanis leterítette és emiatt nem is lehetnek versenytársak. Hangsúlyozom, hogy egy pillanatig sem vitatom el a román nyelv tudásának hasznát és szükségességét, csak az ellen emelek kifogást, hogy bármilyen nyelvvizsga lehetőséget adjon a magyar ügyvédek kizárására. Erre már azért sincs szükség, mert tíz-tizenöt év

alatt alig lesz olyan gyakorló ügyvéd, aki nem román iskolákat végzett.

Mikor ezeket a sorokat írom, meggyőződésem szerint az új alkotmányban biztosított jogegyenlőség szellemében járok el. A határozat még nincs végrehajtva, de országos érdekek teszik szükségessé a megfontolást és a téves határozat hatálytalanságát. Remélem, hogy ez a megfontolás a kérdést le fogja venni a napirendről.”

Amint a fentiekből látható, a magyar ügyvédség véleménye nem ellentétes ebben a kér-

désben az ügyvédi szövetség elnökének álláspontjától. Ami pedig Perieteanu elnöknek azt a kijelentését illeti, hogy az ügyvédi kamarákat meg kell tisztítani a kommunistáktól, az irredentáktól és általában az államrendet veszélyeztető, felforgató elemektől, erre az a megjegyzésünk, hogy a hatóságok résen vannak s nem kell tartani attól, hogy az ügyvédi kamarák falai között a felforgatás szelleme üthet tanyát. Bizunk benne, hogy Perieteanu elnök nyilatkozata pontot tesz az ügyvédi nyelvvizsgák kérdésére és az ügyvédi kamarák nehezen helyreállított békéjét nem fogja megzavarni ez az időszerűtlen és szerencsére gyorsan lezárás felé közeledő vitaanyag.

Mussolini hajlandó a spanyol háboru befejezésére

Anglia el fogja ismerni az olasz birodalmat — Vagyonrevízió lesz Németországban
Franco erélyesen cáfolja, hogy idegen csapatok érkeztek volna segítségére

Rómából jelentik: A spanyol köztársaságiak vereségei és a Franco-hadsereg diadalmas előrenyomulása miatt

Franciaországban egyre erőteljesebben követelik a polgárháborúba való francia beavatkozást. Ezekre a fenyegető éleli sajtóhangokra válaszul az olasz kormány erélyes félhivatalos nyilatkozatot tett közzé.

A nagyjelentőségű nyilatkozat az „Informatione Diplomatica” című félhivatalos olasz lap legutóbbi számában jelent meg és a cikklet hír szerint maga Mussolini írta. Az „Informatione Diplomatica” bejelenti, hogy:

Olaszország visszavonja Spanyolországban harcoló önkénteseit, ha Franciaország és Szovjetország szintén hajlandóak hasonló lépés megtételére.

A nyilatkozat hozzáteszi, hogy az olasz fővárosban a legnagyobb figyelemmel kísérik a francia baloldalnak azt az igyekeztetét, hogy a francia kormányt rávenni igyekezzenek a spanyolországi közbelépésre. Egy ilyen francia lépés, mondja az olasz félhivatalos lap, a legsúlyosabb következményeket vonná maga után.

Az „Informatione Diplomatica” közlése Párisban nagy feltűnést keltett. A mérsékelt sajtó reméli, hogy

a világ meg fogja érteni Mussolini figyelemztetését.

Franciaország távol tartja magát a spanyol bonyodalmaktól s ezzel elő fogja mozdítani az általános politikai megnyugulás bekövetkezését.

A francia és angol politikai körökben az angol—olasz tárgyalások közeli befejezésével számolnak. Angliában azt hiszik, hogy a tárgyalások legkésőbb két hét alatt teljesen befejeződnek és az Oeuvre úgy tudja, hogy az új egyezményt május másodikán fogják aláírni. Az új uri-emberi megállapodásról szóló egyezményben hír szerint Anglia el fogja ismerni Olaszország abessziniai hódításait és az angol kormány ígéretet fog tenni arra nézve, hogy Genfben javaslatot terjeszt elő az olasz birodalom elismerésére. Az egyezményben meg fognak emlékezni a szerződő felek a spanyol kérdéssel is.

Franciaországban egyébként most már biztos-

ra veszik a spanyol nemzetiek győzelmét. A francia kormány nem fog eltérni a legszigorúbb beavatkozási politikától, de követelni fogja, hogy mihelyt Franco tábornok győzelme befejezett tény lesz, az idegen önkénteseket az országból távolítsák el.

Egyébként Churchill a francia politikusokkal folytatott párisi megbeszélései után visszautazott és már meg is érkezett Londonba. Az angol sajtó értesülése szerint Churchill a párisi megbeszélésén ismertette Anglia tengeri haderejét és eloslatta az angol—francia tengeri összekötővonalak biztonsága tekintetében táplált francia aggodalmakat. Azt tanácsolta a francia államférfiaknak, hogy a légi fegyverkezésre fordítsák főfigyelmüket, és azután a két hatalom közti legszorosabb katonai együttműködésről kell tanácskozni. A Daily Telegraph biztosra veszi, hogy rövidesen megkezdik az angol és francia haderők legszorosabb koordinálását.

Chamberlain izenete

London. Neville Chamberlain miniszterelnök egy időközi választás küszöbén álló londoni kerülethez intézett üzenetében hangoztatta, hogy a kormány szilárdul el van határozva, hogy a béke előmozdításáért küzd a békés közvetítés eszközével, de nem vitás, hogy a legutóbbi európai eseményekből kiderül, hogy a világ békéjének fentartása jórészt Anglia erejétől függ. Ha el akarjuk hártani a háboru veszedelmét, fegyverkezési terveinket meg kell gyorsítanunk még áldozatok árán is, mert a béke áldozatai sokkal kevésbé borzalmasak, mint a háborué. Akár a más nemzetekkel való eljárás szempontjából, akár pedig saját nemzeti biztonságunk szempontjából a parancsoló szükség azt követeli, hogy Anglia erős legyen. A Népszövetség, ha kiépítjük és megerősítjük, akkor megmentheti a világot. De nem szolgáljuk a béke érdekeit, ha azt állítjuk, hogy a Népszövetség mai gyenge állapotában szavatolhatja az együttes biztonságot. Kerülni akarunk minden veszedelmes vagy meggondolatlan eljárást, amely összetűzéshez vezet, mert ha nem is helyeseljük egyes államok kormányformáját és meg kell ragadnunk minden alkalmat, hogy tárgyalás és megegyezés útján mozdítsuk elő a békés nemzetközi megbeszéléseket, amelyek a fegyverkezések csökkenté-

sének utját egyengetik, hogy a világ országai anyagi erőiket a társadalmi viszonyok javítására, nem pedig a fegyverek gyártására fordítsák.

Lord Sneli, a munkáspárti ellenzék vezére, a lordok házában hosszabb beszéddel megnyitotta a külföldi vitát. A munkáspárt nézete szerint meg kell vizsgálni és lehetőleg el kell intézni azokat a sérelmeket, amelyek elkerülhetetlenül háborúra vezethetnek, ha elintézetlenek maradnak. A világ egyetlen problémáját sem lehet megoldani a megvizsgálás folytonos halogatásával. Ha nem követünk széles látókörű kiegyenlítődeket, akkor nem menekülhetünk a ránk váró veszedelmektől — mondotta. — Békét kívánunk ott, ahol sérelmek vannak és újból fel akarjuk építeni a Népszövetséget.

Lord Crewe szabadelvű ellenzéki főrend a következőket mondta: A kormány jobban tette volna, ha minél kevesebbet beszélt volna Ausztriáról. Chamberlain miniszterelnök beszédéből kitűnik, hogyha az ausztriai eseményekhez hasonló eljárás ismétlődik meg Csehszlovákiával szemben, akkor egészen más helyzet áll elő, amelynek beláthatatlan fejleményei esetleg Angliát is komoly bonyodalmakba sodorják. Ezután hosszasan foglalkozott Csehszlovákia helyzetével. Hangoztatta azt a reményét, hogy az angol kormány arra fogja bízni a prágai kormányt, hogy bizonyos mértékű önkormányzatot adjon a német kisebbségeknek.

A következő felszólaló, a canterbury-i érsek, aggodalmának adott kifejezést, hogy Európát a féltékenység és bizalmatlanság ismét két ellenséges táborra osztja, majd hangoztatta a Népszövetség újbóli felépítésének szükségességét.

Itt írjuk meg, hogy azzal a gazdasági programmal kapcsolatban, amelyet Göring porosz miniszterelnök Ausztria számára bejelentett, a napokban törvény jelenik meg a földbirtokról. A törvény lehetővé teszi majd az utóbbi időben eladósodott Ausztria helyzetének megjavítását. A törvény alapján rövid idő alatt számba veszik az Ausztriában levő zsidó vagyont és intézkedéseket tesznek, hogy minden vagyonnal visszaelő értéknövekedést a zsidó vagyontól elvéve, az államnak juttassák. A bécsi tőzsde devizagazdálkodási okokból csak április 10-én nyílik meg újból.

Amint a Rador Londonból jelenti. *Alba*

herceg, a spanyol nemzeti-kormány londoni külön megbízottja tegnap jegyzéket nyújtott át a külügyi hivatalnak és ebben Franco tábornok nevében tiltakozott azok ellen a híresztelések ellen, amelyek szerint a spanyol kikötőkbe idegen csapatokat és fegyvereket szállítottak volna. Ezek a hírek alaptalanok, mert sem fegyvert, sem municiót, sem pedig idegen katonaságot a spanyol nemzeti kikötőkbe nem szállítottak.

A Német Távközlési Iroda jelenti, hogy az ausztriai Anschluss első tíz napja alatt 18.475 fővel emelkedett a dolgozó munkások és tisztviselők száma. A csatlakozáshozfűződött optimizmus tehát nem volt alaptalan. (Rador)

KULTURPALOTA

MA

Filharmónikus
Koncert

„Ultimátumot” kapott Japán a nemzetközi Olimpiai rendező-bizottságtól

Budapest. Muzsa Gyula a magyar olimpiai bizottság elnöke, aki résztvevett a kairói nemzetközi olimpiai bizottság kongresszusán, visszaérkezett Budapestre, ahol elmondotta az újságíróknak, hogy a nemzetközi olimpiai bizottság kongresszusa ultimátumot küldött a tokiói olimpiai rendező bizottsághoz és felszólította, nyilatkozzék hat hónapon belül. Ha olyan válasz érkezik Tokióból, hogy Japán nem rendezi meg az olimpiát, akkor Finnország kapja a rendezés jogát és ha az sem vállalja, úgy Anglia következik.

Országszerte maximálták a cukor detail-árát

Egy kiló kristálycukor 32 lei, egy kiló kockacukor ára 34 lei — Új közpénz-ellenőrző szolgálatot létesített a kormány

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és ipariügyi minisztérium határozatot hozott, amely szerint a cukor árát az egész ország területén maximálják. Eszerint a kristálycukor ára kilogrammonként 32 lei lesz és a kockacukor ára 34 lei kilogrammonként. A határozattal kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy érvényben maradnak az előző rendelkezések, amelyek olyan vidékekre vonatkoznak, ahová a szállítás nehézségekbe ütközik. Ilyen helyeken a kristály cukor ára 34 lei és a kockacukor ára 35 lei lesz kilogrammonként.

A különleges cukorárak a határozat értelmében a következő maximális árakban kerülnek elárúsításba: a finomított kristálycukor 32 lei 25 bani, — az angol cukor 35 lei és a süvegcsukor 33 lei kilogrammonként.

Itt írjuk meg, hogy Cancicov pénzügyminiszter egy új pénzügyi ellenőrző hivatalt létesített, amely hivatva lesz mindennemű közpénz- és ezek kezelésével megbízott hivatalok ellenőrzésére. Az új pénzügyi ellenőrző szerv létesítéséről szóló királyi dekrétum már megjelent.

Eric és a hercegnő

Írta: MAURICE RENARD

— És d'ASTORGUE hercegnő? — kérdeztem Eric nagybácsitól, aki kérdésemre azzal a hallgatag diplomata-mosollyal felelt, amely annyi mindent sejtetett. — Ne haragudj, ha indiszkrét vagyok, — tettem hozzá gyorsan — de azt mondták nekem...

— No, jó, — felelt Eric bácsi és megigazitotta monokliját — elmondom neked, hogyan ismerkedtem meg d'ASTORGUE hercegnővel. Barátom, Bertrand Laguelle mutatott be neki. Bertrand akkor lett tagja az államtanácsnak, hát képzelheted, milyen értékes volt számomra barátsága. Bertrand egy nap, mikor jövőmről töprengtem, hiszen ebben az időben még nem voltam egyéb szegény diáknál, felajánlotta, elvisz arra a nagy fogadóestélyre, amelyet d'ASTORGUE-ék adnak. El voltam ragadtatva. Hiszen ismertem ezt a nagy nevet, amelynek pusztán említésére palota, hintó, ősi képek, a legjobb társaság, a kicsit testes d'ASTORGUE herceg és az északon csinos hercegnő képe jelent meg előttem. Volt egy jó frakkom, ami véleményem szerint elengedhetetlen tartozéka az érvényesülésnek és megjelentem a nagy bálon.

Bertrand azt tervezte, hogy elhelyez majd valamilyen bizottság titkári állásában: hiszen a hercegnő fővédnöke és elnöke volt egész tucatnak. Rosszkedvűen jött értem a bál napján: értesült, hogy a hercegnő körül minden lehetséges állás be van töltve. „Sebaj, — feleltem vigan — majd csak akad valami.” Ne gondold, hogy férfiúi vonzóerőmre gondoltam, mert igen csunya fiú voltam, nagy-orrú és sárgahajú. De fiatal voltam és biztam a szerencsében. Ami nem is hagyott el. Az a csodálatos dolog történt ugyanis, hogy mikor Bertrand bemutatott a hercegnőnek és nevémet hangosan kiéjtette: „Engedje meg, hercegnő, hogy bemutatam önnek barátomat, Eric Tripue-t” — akkor a hercegnő láthatóan összerendezte és meglepetve függesztette rám szemét. Ezt az összerendezést én éppen olyan jól láttam, mint Bertrand. És már-már hajlandók lettünk volna mindketten tévedésnek venni megfigyelésünket, ha egy óra múlva, mikor éppen fiatal lányokat táncoltattam, Bertrand nem rohan hozzám elképedve: „A hercegnő kéret, öregem, csoda történt, magántitkárának akar alkalmazni.”

Igy is történt. Másnap már elfoglaltam az állást, amelyet harmadmagammal osztottam meg.

Három magántitkára volt a hercegnőnek velem együtt és a munka már csak azért se volt nagyon terhes. Mingyárt belépésem napján a hercegnő közölte velem, hogy titkárait keresztneveikön szokta szólítani. „El leszek ragadtatva”, — feleltem és csakugyan ezután gyakran hangzott fel a hercegnő csengő hangja, amint nevémet kiáltotta: „Eric! Eric!” Mondanom se kell, hogy izgatottan lestem, mi lesz a folytatása annak a meglepett összerendezésnek, amelyet bemutatkozásom alkalmával figyeltem meg, de a hercegnő egyelőre a legkisebb jellel sem adta értésemre, hogy közeledhetem-e.

Nem kedvetlenülittem el ez a hüvösség, mert biztom az időben. Fiatal voltam, kellemes állásom volt, meglepően sokat kerestem és a világ egyik legszebb asszonya mellett lehettem naphosszat. Várhattam és meg voltam győződve róla, hogy a férfiszépségnél határozottan többet ér a türelem. Mikor harmadik napja voltam a hercegi palotában, délután unatkozni kezdtem, odaléptem a könyvtárhoz és találomra kivettem egy könyvet. Meglepetésemre egy megkezdett levelet találtam benne. A hercegnő írta és nyilván befejezetlenül ellette. „Képzeld, szerelmem, — így szólt a levél — új

titkárt alkalmaztam. Nagy az orra és sárga a haja, de Ericnek hívják, úgy, mint téged. És belehalnék, drágám, ha csak suttogva ejthetném ki a neved. Látod, most hangosan kiálthatom, akár a herceg jelenlétében is, senki nem tud semmit, csak én tudok mindent. A titkár megoldotta a problémát. Akár minden percben kiálthatom a neved: Eric! Eric! Ó, azt hiszi, őt hívom, pedig a te nevedet mondom...”

— Persze rögtön fel akartam mondani, — folytatta Eric bácsi — de azután nem mondtam fel. A levél alighanem valami tengerentúl működő diplomatának szólt. Gondosan helyére tettem és egy darabig haboztam. Itt kell hagynom ezt az állást — töprengtem sértődötten.

— De azután maradtál, ugy-e? — kérdeztem. — És d'ASTORGUE hercegnő páratlan titkárt ismert meg benned.

— Egyebet is — felelt finom mosollyal Eric bácsi. — Aki távol van annak soha sincs igaza, és ha az ember érti a dolgát, akkor nincs túlhosszu orr vagy túlsárga haj. A hercegnő számára, aki ma már öreg asszony, ezután csak egy Eric volt. És ez az Eric nem a másik volt...

CORSO slágermozgó

Ma premier!

Az 1938. év leghatalmasabb filmje:

AZORKÁN

(THE HURRICANE)

DOROTHY LAMOUR

JOHN HALL

MARY ASTOR

C. AMBREY SMITH

Rendezte:

JOHN FORD

UNITED ARTISTS

superfilm!

Monopol:

B. D. C. film

ÚJ HIRADO

Működés: 5, 7.15 és 9.15

Szabad- és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Mennyi adót kell fizessenek a köz- és magán-alkalmazottak?

A köz- és magánalkalmazottak fizetésének új adókulcsa az életbelépő rendelet törvény értelmében a következő lesz:

A 4 ezer lejt meg nem haladó fizetések adókulcsa a régi marad.

A négytől nyolcezer leig terjedő fizetésekből nyolc százalékot vonnak le.

A nyolcezer leien felüli fizetések adókulcsa 12 százalék lesz.

Egy tízezer leji fizetéssel rendelkező tisztviselő az új törvény rendelkezése szerint 4 ezer leig 4 százalékot, nyolc százalékot a további 4 ezer leji után és 12 százalékot a fennmaradó 2 ezer leji után fizet.

A fentieket a „Semmalul” legujabb száma az alábbiakban cáfolja:

— Illetékes helyről szerzett információink szerint — írja a lap — a 25 ezer leien aluli fizetések adója nem emelkedik. Ezzel szemben mindazoknak, akiknek 25 ezer leinél nagyobb fizetésük van 10, 20, sőt 25 százalékkal is emelik az adóját. Ez az adóemelés jelentősen növeli az állam jövedelmét.

Nem szükséges, hogy egy fogpasztáért Ön többet fizessen, mert a NIVEA-fogpasztánál jobb szájpótlószer nincs.

A kellemes és finom hab behatol minden sarokba és résbe, eltávolítja az ételmaradékokat, fertőtleníti és felfrissíti a légzést. Szép, fénylően fehér fogak mutatják a NIVEA-fogpasztával való rendszeres ápolás eredményét.

Borzalmas gyilkosság elkövetését ismerte be az aradi rendőrségen egy kiskorú iparossegéd

Azzal vádolja magát, hogy ő dobta a vonat elé Oradean Dobrea Pavel aradi szücssegédet — Fantasztikus szerelmi történet a különös eset háttérében
Saját apja juttatta rendőrkezdre a kiskorú vádlottat

Néhány nappal ezelőtt, mint megírta az Aradi Közlöny, az oradeai strand, közelében elhúzó vasuti sineken rettenetesen megcsónkítva holtan találták meg Dobrea Pavel 25 éves aradi szücssegédet. Az előzetes vizsgálat öngyilkosságot állapított meg. Most azonban váratlan fordulat állt be Dobrea Pavel ügyében. Különös véletlen folytán az aradi rendőrségre került egy tizenkilenc éves villanyszerelő segéd, aki kihallgatása alkalmával töredelmesen beismerte, hogy

Dobrea Pavel szücssegédet ő gyilkolta meg.

Az oradeai gyilkosság aradi tettesét saját apja juttatta a rendőrség kezére. Pénteken éjjel idősebb férfi jelent meg a központi rendőrszobában. Elmondta, hogy nyugdíjas közalkalmazott és

tizenkilenc éves fia ügyében jött, akinél egy töltött Frommer-pisztolyt talált.

A fiu — vallotta apja a rendőrségen — aki több nappal ezelőtt ismeretlen helyre távozott, egy lány társaságában pénteken gépkocsival érkezett állítása szerint Oradeáról Aradra. Az 1700 leies utiköltséget neki kellett kifizetni, mert a fiának nem volt pénze. Azt mondta, hirtelen kellett hazajönnie és nem volt ideje utiköltséget szerezni.

— Nagyon felbosszantott a fiam könnyelműsége — mondotta a vallomást tevő apa — és haragomban ráütöttem.

Kemény vastárgyat éreztem ekkor a zsebemben, amelyről kiderült, hogy kilenc milliméteres töltött Frommer-pisztoly.

Elesre fejt borotvát és patkánymérget is talált a megrémült nyugdíjas a fiu zsebében és mivel az kérdéseire zavaros válaszokat adott, a társaságában levő fiatal nővel együtt a rendőrségre vitte, hogy szolgáttassa be a fegyvert.

Az ügyeletes rendőrtiszt előtt a 19 éves fiu és a lány egyöntetűen azt vallották, hogy március 20-án Dobrea Pavellel Oradeára utaztak. A lányba Dobrea Pavel is és a 19 éves villanyszerelő is szerelmesek voltak.

Mindketten elakarták venni feleségül és a lány nem tudta eldönteni, hogy melyiküket válassza.

Mindkét fiu hangoztatta, hogy inkább meghal, semhogy beleegyezzen abba, hogy a lány a másikat válassza. A csinos lány 22 éves, és hunedoaramegyei származású. E hó elején *abban állapotok meg, hogy mindhármán meghalnak és tettük végrehajtására 20-án Oradeára utaztak.*

Az egyik ottani szállodában közösen béreltek szobát. A hármás öngyilkosság elkövetéséhez azonban nem volt kellő lelkierejük. Az öngyilkosságot napról-napra halasztották. Csütörtökre virradó éjszaka a villanyszerelő arra ébredt, hogy a szücssegéd öngyilkosságot akar elkövetni: borotvával át akarja vágni a torkát. A villanyszerelő a lány segítségével megakadályozta riválisát az öngyilkosság keresztülvételében. Vallomásuk szerint Dobrea annyira megharagudott rájuk, hogy magukra hagyta őket. Péntek estig hiába keresték Dobreát, s miután nem találták meg, ők is elálltak attól, hogy eldobják maguktól az életet. Autót béreltek és hazajöttek Aradra. Állításuk szerint csak Aradon értesültek arról, hogy a szerelmes szücssegéd csütörtökön este a strand közelében a vonat elé vetette magát.

A rendőrségen gyanus volt a rémregénybe illő szerelmi történet. A két szerelmezt a vizsgálat érdekében rendőrségen tartották. Két napon keresztül tartó kihallgatás után mindketten beismerték, hogy

Dobrea Pavel nem öngyilkosság, hanem büntény áldozata lett.

Kiderült, hogy csütörtökön este Dobrea Pavel a strand közelében a sinek mentén sétált riválisával, amikor feltűnt a Cluj felől jövő vonat. A villanyszerelő vasöklözőt húzott elő zsebéből és amikor a vonat közvetlen közelükbe ér-

kezett leütötte vele vetélytársát, a szerencsétlen szücssegédet, aki olyan szerencsétlenül zuhant a sinek közé, hogy a vonat kerekei darabokra szakították. A közelben senksem tartózkodott és a sötétség miatt a szerelvény vezetője sem láthatta a borzalmas bűntényt. A 19 éves gyilkos tettének elkövetése után hazarohant a leányhoz és lelkiismeretfurdalásaitól gyötörve bevallotta neki szörnyű tettet. Egész éjjel nem tudtak aludni, majd elhatározták, hogy pénteken este Aradra utaznak. Miután pénzüik már nem volt, autót béreltek. A lány azt vallotta, hogy a fiu Arad előtt újabb gyilkosságot akart elkövetni. A nála levő pisztollyal le akarta löni a soffört, hogy ne kelljen kifizetni a viteldíjat. Az újabb gyilkosság elkövetését a leány akadályozta meg.

A borzalmas bűntény ügyében az aradi rendőrség kedden délután úgy a gyilkos fiut, mint a leányt Oradeára szállította, hogy a helyszínen rekonstruálják a bűnügy részleteit.

Hirhedt nemzetközi ékszertolvaj került kézre

Varsóból jelentik: Nawrodski nemzetközi ékszertolvajt egyik éjszakai mulatóhelyen elfogták. A hirhedt ékszertolvaj legutóbb egy 380 briliánskövet tartalmazó zacskót lopott el. Nawrodskit 18 állam rendőrsége körözi — szinte a világ valamennyi fővárosában vakmerő ékszerrablásokat követett el.

Mi tette indokolttá az

„Orgonavirágzás”

visszahozatalát?

Páratlanul áll az aradi mozik történetében, hogy egy film játszásának 8-ik napján minden jegy elkelljen, mint az „ORGONAVIRÁGZÁS” esetében volt. A filmet 8 napi sikeres játszása után továbbítanunk kellett Bucurestibe és így nagy tömegek kénytelenek voltak beérni azou ígérletünkkel, hogy a legelső alkalommal visszahozzuk a filmet. Ígérletünket megtartottuk és módot nyújtunk azoknak is, akik csak egyszer látták, hogy újból élvezhessék a legünnepelebb énekespár legragyogóbb filmjét.

„Urania” MA! Közkívánatra visszahoztuk minden idők legcsodásabb filmrománját.

Orgonavirágzást

Jeanette Mac-Donald és Nelson Eddy legszebb filmjét

Olcsó helyárrakkal. 5. 7-15, 9-30 órákor. Jegyéről gondoskodjon idejében!

Világtörténelem étlapokban

Mező István egykori magyar pincér egyedülálló étlapgyűjteménye a békevilágtól a világháborúig át napjainkig

Sarajevóból jelentik: A legérdekesebb és legeredetibb gyűjtemény a világon kétségkívül

Mező István egykori magyar pincér étlapgyűjteménye.

Mező István lakásának három szobáját foglalja el a számtalan mappa, amelyben gondosan katalogizálva ezer meg ezer étlap foglal helyet. A mappákat viszont hatalmas szekrényekbe gyűjtötte össze Mező István és ezek a szekrények foglalják el a legtöbb helyet a kás három szobájában.

Ezek az étlapok természetesen

nem holmi közönséges mindennapi vendéglői étrendek, hanem történelmi emlékek.

amelyekhez rendszerint valamelyik nagy történelmi esemény kapcsolódik. A háborúelőtti idők egyetlen uralkodóháza sem hiányzik ebből a sajtósárga gyűjteményből és

valamennyi nagy államiérfi, művész, tudós, vagy más ilyen személyiség előfordul Mező étlapgyűjteményében.

akik valaha az érdeklődés középpontjában állottak a világon.

Történelmi étlapok

Megtalálható a gyűjteményben egy nagyon ékes étlap, amely

a Tuillerákban származik és 1853-ból való.

A házigazda az étlap tanúsága szerint maga III. Napoleon francia császár volt. Ez volt az a dejeuner, amelyet a császár a francia nagyvezérkar vezető tisztjeinek a tiszteletére adott

a krimi háború kitörésének előestéjén.

A hideg előétel, amely kaviárból és heringből állott és a Meringue-krem között, mely a lakomát befejezte, egy pohár xeresi, vagy chantigny mellett arról beszéltek az urak, miképpen lehetne megakadályozni az orosz medvét Ausztria közreműködése nélkül is abban, hogy összeroppantassa mancsának ütésével a gyenge ozmán birodalmat.

Itt látható azután egy másik, kis csodaszép képpel díszített étlap. Kozákokat látni rajta lovon, meg egy trojkát, amely keresztül vágta a beláthatatlan steppén. Ez az étlap Moszkvából származik 1855-ből.

A szerencsétlen véget ért II. Sándor cár, „a szabadító” koronázási lakomájára készült.

Hét fogás szerepel rajta.

Égész exotikusan hat egy vékony elefántcsontszíni lapocská, amelyen kínai írásjelek vannak.

Ez amaz ünnepi lakomának éterendje, melyet Csung-Fung herceg születése alkalmából adtak.

Csung-Fung volt egyébként Kína utolsó császára, aki a Mandzsu dinasztiából származott.

Gyakran találkozunk az ember az étlapokon II. Vilmos német császár nevével, aki hol mint házigazda, hol mint vendég szerepel. Még a kis cetinjei udvar is képviselve van az étlapgyűjteményben. Itt látható

az egykori olasz trónörökös, a mostani Victor Emanuel olasz király és abesszin császár eljegyzési lakomájának étlapja,

aki akkoriban Nikita montenegrói fejedelem leányával, a mostani királynéval és császárnéval járt jegyben.

I. Ferenc József osztrák császár és magyar király neve is elég gyakran fordul elő Mező István étlapgyűjteményében.

Az egyik étlapon együtt látható neve Erzsébet volt magyar királyné és Rudolf volt magyar trónörökös nevével

Ez az étlap arra dimerre készült, amelyet az uralkodó az akkori walesi herceg, a későbbi VII. Eduard angol király tiszteletére adott. Eduard akkoriban Marienbadban volt kurán és

azután Ischlbe utazott Ferenc József születésnapjára.

Egy véres emlékü étlap

A történelem egyik legvéresebb eseményéről ad számot az a kis arannyal szegélyezett étlap, amelynek dátuma így hangzik:

Műce, 1914. június 27.

Tíz fogást szolgáltak fel és a fogások jó részét a bosnyák konyha különlegességeiből állították. A borokat és liköröket Györgyics és Jellasics pincészet szolgáltatta. Az étlap fejen látható a magas vendégek neve, akiknek a tiszteletére a lakomát rendezték.

Ferenc Ferdinánd volt osztrák-magyar trónörökös és feleségének neve áll a vendégek élén.

A lakomát követő napon estek mindketten ama sarajevói merénylet áldozatává, amely a világháború megindítását jelentette.

Párisi színház 1938

A francia szerzők

a mult porába dugják a fejüket

Lázbahozta Páris „A trójai háború nem fog kitörni” című vigjáték

Párisból jelentik: A párisi polgár született műbarát. Többet jár színházba, mint esti misére. Templomnak nézi a Comédie Française, az író az élet felkent papjának tartja és némely színésznőt nemzeti ereklyének, Francia földön úgy módosul a panem et circenses latin igazsága, hogy a nép ad kenyeret, rangot, becsületet, az író szállítja hozzá a cirkuszt. Az anyag és szellem intenzív áramkörében nem kell, hogy az író leereszkedjék a tömeghez, a tömeg száll fel az író értelmi hőfokára. Így lehetséges az az európai csoda, hogy mézbecsurgatott nénik és bácsik nem feltétlenül szinpadai családok a jó koszthoz szokott párisi közönségnek.

A mult párisi szezon mérlege a látomások jávára dől el. A szerzők, mintha összebeszéltek volna, közösen háttáfordítottak a manák és valami szent struccönkivületben a mult porába dugták fejüket. Egyik a kelta meséktől, másik a görög mitoszoktól várta a malasztot, mely átsegít a jelen sivárságán. Némelyek a Borgiákat, Napoleont és Mária Antoinettet szellőztették, abban a reményben, hogy a történelmi asztaltáncoltatás elűzi a jelent és jövő rossz szellemeit. Jövendő? Hol vagyunk még attól? A kérdés mindnyájunk szívébe szur.

Jövő? Jelen? Ki felelhet a szorongató kérdésekre? Tények beszélnek. S a költők fellapozzák a históriát. Kikeresik a letűnt titánokat. Napjaink mesterkéltségekben valódi mitoszokra nem telik, előveszik hát a régieket és új köntösben, modern hangszerelessel a hiányzó helyére becsempészik. Így a kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad. A költők kedvükre eljátszogatnak az inkognitó földi istenekkel, a közönség szórakozik, hálásan tapsol és a hősök meg a heroinák rövid vendégszerepléstől ujult erővel térnek meg az örök halhatatlanságba.

A trójai háború nem tört ki

A trójai háború nem fog kitörni... Ez a címe Giraudoux új darabjának. Merész cím. Valósággal nonszensz. Még a szekundás kisdíák is tudja, hogy a trójai háború igenis ki fog történni, azaz kitört és egy birodalom pusztult belé. Mindegy. Az emberek hónapokon át tolongtak az Opera Squaren és az Athénis színház zsufolt házakat csinált. Az ember optimista. Minél rosszabb a helyzete, annál inkább remél. Erről a bizonyos trójai háborúról is azt hitték, hogy talán tévedés volt. A homéroszi sajtó eltulozta a dolgot. Most jön a cáfolat: vissza az egész. Giraudoux biztosan jobban tudja. Az író tényleg kitétt magáért. Tiszta logikával rekonstruálta a tényeket, remekül falazott a békének, mégis egy perccel a függöny legördülése előtt kitört a veszedelem. Paraszthajszálon mulott az egész.

Liszt menükártyái

A háború előtti idők nagy államférfiai közül Bismarck, a német vaskancellár neve fordul elő leggyakrabban Mező István étlapgyűjteményén.

Nagyon érdekes lakoma volt az, melynek dátuma már a háború utáni időkbe esik s melynek étlapja ugyancsak Mező tulajdona.

Ez az étlap arra a lakomára készült, amelyet Poincaré adott 1924 tavaszán Morgan amerikai bankár tiszteletére.

aki akkor Párisba jött, hogy segítsen a frank stabilizálásában. Liszt Ferenc, a világhírű magyar zongoraművész maga is összegyűjtötte mindazokat az étlapokat, amelyek azokra a lakomákra készültek, ahol ő volt az ünnepelt.

Mező azután örökösétől megszerezte a gyűjteményt.

Mező István ma már öreg ember és büszkén mutatja meg kincseit látogatóinak. Valaha piccolo volt az egyik budapesti kávéházban. Azután, mint pincér bejárta a világot. Még Kinnát és Ausztráliát sem hagyta ki. Már fiatal korában elhatározta, hogy összegyűjti az érdekes étlapokat és így kétségtelen, hogy étlapgyűjteménye páratlan a maga nemében.

Priemos király palotájában vagyunk. A helyzet megnyugtató. Márványoszlopos terras. A Hellaspontos kék hullámai, napfény, rózsafelhők, ég-azur, sötétzöld ciprusok, fehér és arany kupolák, mind háboruellenes hangulatba ringatják a nézőt. Maga a trójai főhadtestparancsnok, Andremahe, Hector felesége a legnagyobb pacifista, aki valaha is létezett s most várja az urát, aki a közeli szomszédságban háboruszkodik. Cassandra, a világ első bölcsészdoktornöve, igyekszik vigasztalni az aggódó Andramahkét. A jövőbe lát. A keserű leány és az édes asszony megérik egymást. Közösen gyűlölik Helenát, a csapodár királynőt, akit öccsük, Paris csak úgy mirnix-dirnix házukba hozott. Mig Hector keservesen harcol a mindennapi trónért, addig Paris, ez az ókori jampec szoknyák után futkosott, vagy a szoknyák futottak ő utána. A hegyen tartotta garzonlakását és nála rendezték az istennők szépségversenyét. Érthető tehát, hogy ilyen fiatalembernek nehéz ellenállni. Helena nélkül vele ment és a mondén életre vetette magát!

Egy régi diplomáciai alku

Ilyen miliőben játszódik le ez a darab. A legérdekesebb jelenet, amikor megkezdődnek az alkudozások, akarom mondani a diplomáciai egyezkedések. Hector nehezen bír de beleegyezik, hogy tüstént visszavigyék Helenát. A szépséges asszony közben aranyhaját igazítja az antik flep-dzseken. Teljesen nyugodt. Ismeri sorsát. Tudja, hogy egyik férfitől a másikig nem nagy a távolság. A közönség fellélegzik. Nincs baj, Helena visszament. Jó, de akkor mi lesz a történelemmel? Persze a darab közben kiment az eszünkből. De ez az Ulyses csöppet sem siet, Mosolyog. Azon nyomban fel is merül egy igen kényes kérdés a fenséges asszony erkölcsi és halmazállapotát illetően. Ulyses mézesen mosolyog. Hector elsápad. No, most tör ki a háború! — Feszeng a publikum. De erre Helena tör ki. „Nem igaz! Aljas rágalom! Hozzám sem nyult. Nem engedtem” Páris zavartan lapul.

Szegényről kiderült, hogy csak menedzsere volt a világhírű szépségnek. Ulyses és Hector úgy is mint volt frontharcosok, úgy is mint diplomaták, keztefogtak. A gentlemen agreement értelmében szent a béke. Helena csomagol, a hajót már előkészítik, mikor gyanus zaj keletkezik. A palotaperpatvar nem maradt titokban. Megtudta a nép a történeteket és a királyi férfiatlanságát saját személyes, illetve nemzeti sérelemnek tudta be. Felbonlott a rend, kilátás, rohanás között elérték a hajót és az utolsó pillanatban megölték az egyik görög katonát. Hector és Ulyses ismét találkoznak. Most már egyik sem mosolyog. Mereven háttába vágják magukat és gépiesen szalutálnak a háborúnak.

S. VALERIA.

Ujabb részletes magyarázat a nem-román népi eredetű ügyvédkamarai tagok országos nyelv-vizsgáztatásáról

— Gr. Perieteanu ügyvédszövetségi elnök szerint a román középiskolai és felsőiskolai végzeteket nem vizsgáztatják. — A kommunistákat és irredentákat kizárják és azokat is, akiknek nincs rendben az állampolgárságuk —

Egyre szélesebb hullámokat vet ország-szerte az ügyvédtársadalom életében az országos ügyvédkamarai központ határozata, mely nyelvvizsgára kívánja rendelni az ügyvédi kamarák tagjainak egy részét. Azokat, akik „kommunisták, vagy irredenták” — mondja a határozat magyarázata — és ezért nyelvvizsga útján kívánják eltávolítani őket a szakkamarákból. A beállítás mindenképpen furcsa, a feltételezésekkel egyetemben; merthízen, ha vannak az ügyvédkamaráknak bebizonyíthatólagosan kommunista és irredenta tagjai, úgy ügyüket az ügyvédkamarák megfelelő fegyelmi szervei útján lehetne a legcélravezetőbb módon megoldani; minek szükséges ezt nyelvvizsgáztatás címén ejteni meg, a kommunistaság és az irredentizmus vádját egyetemlegesen terjesztve ki az ország egész etnikailag nem-román ügyvédtársadalmára? A helyzet fontosságát maga Gr. Perieteanu, a Román Ügyvédszövetség elnöke is érzi és szükségesnek vélte, hogy hosszabb nyilatkozatban kísérelje meg a határozat valószínűbbé tételét. Gr. Perieteanu nyilatkozata, amelyet a „Timpul” munkatársának tett, szösz szerint a következőképpen hangzik:

A „törvényes” és „becsületes” jogok tisztelete

— Tekintettel arra — mondotta, — hogy egyes ügyvédi kamarák túlzásokba estek, min denekelőtt a teljes törvényesség keretei közé kellett helyezni a kamarák románizálásának ügyét. Semmiféle határozatot nem lehet ezzel kapcsolatba hozni, csak az ügyvédtörvényben előírt eljárás biztosítékainak tiszteletbentartásával. A románizálás természetes követelmény számunkra, de ezt

nem fogjuk törvényesen és becsületesen szerzett jogok érintésével végrehajtani.

— Kétségtelen, hogy a román érület legnagyobb biztosítéka a román vér, de emellett figyelemmel kell lennünk a harctéren, Nagy-Románia megteremtéséért öntött vérré is. Senkinek se fog eszébe jutni, hogy elrabolja a volt frontharcosok jogait.

Ezután azt fejtegette Perieteanu, hogy csak kisebbségi ügyvédek vetnek nyelvvizsga alá, azok közül is inkább csak azokat, akik

a mai napig sem tanultak meg románul, hőtött egyesek közülük az ókirályságbeli bíróságok előtt folytatnak ügyvédi gyakorlatot. Az ügyvédszövetség elnöke a továbbiakban amellett érvelt, hogy az ügyvédi kamaráknak épügy megvan a vizsgáztatásra és az eltávolításra a joguk, mint az állami közhivataloknak azokkal szemben, akik nem tanulták meg az államnak a nyelvét. Azt is mondotta, hogy

senkit se vetnek nyelvvizsga alá azok közül, akik az országban születtek és itt nevelkedtek, itt végezték középiskolai és egyetemi tanulmányaikat s kik közül többeknek kiváló publicisztikai tevékenységük is van.

Perieteanu arról is szólt, hogy a nyelvvizsga nem fog igazságtalanságokra és visszaélésekre alkalmat szolgáltatni. Azonban nem fogják eltérni azok magatartását, akik úgy képzelik, hogy egyidejűleg lehetnek az állam biztonsága ellen irányuló szélsőséges mozgalmak és az ügyvédi kamarák tagjai.

— Azok — mondotta Perieteanu, —

akiknek kommunista és irredenta hajlandóságok vannak, tudják meg, hogy velük szemben jogosult a tisztogatás munkája,

mert önmagukat helyezik a kamarákon kívül. Természetes az is, hogy ki fogjuk zárni azokat, akiknek vagy végzettségük, vagy állampolgárságuk nincs rendben.

Szigoru feltételek az Ügyvédi Kamarákba való új fölvételek előtt

Ezután a kamarákba való beiratkozás ügyéről beszélt Perieteanu.

— Nagy hiba volt — mondotta — az ügyvédtestületbe való felvételi vizsga törlése. A jövőben intézkedések lesznek, hogy a múlt hibái ne ismétlődjenek meg. Korlátozni fogjuk az ügyvédlétszámot, komoly felvételi feltételek, szigorú gyakorlati évek, szigorú vizsgák csak azok számára fogják e mesterség gyakorlatát lehetővé tenni, akiket tanulmányuk és tehetségük erre kijelöl.

A beiratkozásnál a legszigorubb ellenőr-

zés fog örködni a román érdekekre.

Román ügyvédi kamarákat akarunk s ezt meg is valósítjuk, de törvényesen és igazságosan fogjuk megcsinálni, nem sértve semmi törvényes jogot és nem bántva azokat, akik becsületesen és érdem szerint léptek sorainkba.

Itt írjuk meg, hogy az ilfovi ügyvédkamara máris összeállította azt a bizottságot, amely megejtí a nyelvvizsgákat a nem-román nemzetiségű ügyvédek részére. A bizottság a kamara fegyelmi bizottságának tagjaiból alakult meg.

Soimu contra Perieteanu

Az ügyvédszövetség elnökének, Grigore Perieteanunak a nyelvvizsgára vonatkozó nyilatkozatával kapcsolatban Dumitriu Soimu, az ilfovi ügyvédi kamara igazgató-tanácsosa szintén részletesen nyilatkozott a „Tempo” munkatársának arról, hogy az ilfovi kamara miként fogja végrehajtani az ügyvédszövetség március 24-én kelt körrendeletét.

Soimu csodálkozását fejezte ki Perieteanu nyilatkozata felett és leszögezte, hogy az ügyvédszövetség körrendelete nem hagy lehetőséget arra, hogy azt félremagyarázzák. A nem-román eredetű ügyvédek kötelesek a vizsgát letenni és egészen mellékes, hogy azok az országban születtek és nevelkedtek vagy sem.

Az ilfovi kamara el is készítette a kimutatást a nem-román tagjairól és a közeli napokban hivatalosan is meg fogja állapítani, hogy kik azok, akiknek vizsgát kell tenniük. Soimu annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

Perieteanu szavait félremagyarázták, mert az ügyvédszövetség határozata nem tesz különbséget az ország területén született kisebbségek és nem itt született kisebbségi ügyvédek között.

Nem jött Aradra még semmi válasz...

Amint egyébként megírtuk, az aradi Ügyvédi Kamara kedre várta az ügyvédszövetség elnökéhez intézett táviratára a választ, amely megfelelőképpen világítja meg az Aradi Közlöny által már ismertett rendeletet a nem-román ügyvédek nyelvvizsgájának ügyében. A távirati válasz a végrehajtási utasítással még nem érkezett meg Aradra és így még a Kamara vezetősége nem hozott döntést az ügyben. Valószínűleg már szerdán, esetleg csütörtökön érkezik meg az ügyvédszövetség távirati utasítása, ezután pedig összehívják a Kamara választmányát, hogy dönthessenek a nem-román ügyvédekre vonatkozó rendelkezések kérdésében.

Háromféle szempont szerint alkotják meg az új sajtó-reformot

— Egységes szakmai testületbe kívánják tömöríteni
az ország újságírotársadalmát

Bucuresti. A „Semnalul” értesülése szerint három szempontból vizsgálják meg a munkában levő sajtójogi javaslatot: 1. A lapkiadást szolgáló pénzalapok ellenőrzése. 2. Irádszabadság alkotmányos biztosítása. 3. Újságírói foglalkozás szabályozása.

Ami a pénzalapok ellenőrzését illeti — írja a „Semnalul” — az államnak meg kell hiusítania, hogy a sajtón keresztül külföldi befolyás érvényesülhessen Romániában. Ugyanakkor arról is gondoskodik, hogy az állam fejlődését és a népi kulturát szolgáló sajtó állami támogatásra találjon.

A sajtóreform tervezetének második fejezete — folytatja a lap — az irádszabadság biztosítására vonatkozik, amint ezt az új alkot-

mány előírja. A Semnalul szerint minden cikk ért, hirt a szerző és a főszerkesztő egyetemlegesen felelősséget kell vállaljon s csupán hivatalos újságírók írhatnak lapokba.

A harmadik fejezet az újságírói foglalkozást szabályozza. Egységes testületbe tömöríti az újságírókat, a mérnökök, ügyvédek testületeihez hasonlóan és megtisztítja az újságírói kart a kontároktól.

A sajtótörvény kihirdetése a „Semnalul” értesülése szerint április hóban várható. Nem lehet tudni — fejezi be értesülését a lap — hogy az előbb említett három intézkedés egy törvénybe, vagy három külön törvénybe foglalva jelenik meg a hivatalos lapban.

5 husvétli „ORT” utazás

Croisiéra Marokko-ban
április 20 — május 7.

Croisiéra Marseille-Rotterdam
április 22 — május 5.

Olaszország-Cote D'Azur-Paris
április 20 — május 8.

Görögország
április 18 — május 1.

Istanbul
április 20 — 27.

Információk és prospektusok:

O. R. T.

ORGANIZATIA ROMANA DE TURISM
Bucuresti, Calea Victoriei 70. Etaj I.
Telefon: 4.41.65.

Uynökségek: Timisoara, Cernăuți, Iași, Oradea

SELECT: 5, 7¼, és 9¼ órákor.

A tánc művészet
feledelmi párja

Ginger Rogers & Fred Astaire

a komikum két kitűnősége
E. Ward Everett Horon
& Eric Bore

Szabad kérem!

látványos, mókás,
szívet felkelő
gyönyörködtető
filmben.

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Tempo: 1938!

Az elmúlt évet bátran nevezhetjük a közlekedési eszközök gyorsaságát fokozó kísérletek esztendőjének. Az erős lendületet nyert közlekedés világszerte átalakítóan hat a postaügyre is. E tekintetben a svájci posta volt régebben is a leggyorsabb és a legjobban megszervezett. A világ valamennyi államát összehasonlítva megállapították, hogy a svájciak írják a legtöbb levelet. Egy-egy svájci polgárra évente átlagban 378 levél jut, ami azt jelenti, hogy egy-egy svájci polgár naponként egy-nél több levelet ír. A posta világstatisztikája azt megállapítja, hogy viszont Romániában legcsekélyebb a postai forgalma. Itt ugyanis évente csak 10 levél jut átlagban egy-egy román állampolgárra. Meglepetést kelt továbbá az a statisztika is, mely arról számol be, hogy a legtöbb telefonbeszélgetést évente és évi átlagban nem Amerikában s nem Angliában, hanem Dániában bonyolítják le. Évente 600 telefonbeszélgetés jut egy-egy dán polgárra! Viszont Görögország bizonyul a telefonbeszélgetési statisztika ellentétének: itt csak 2 telefonbeszélgetés jut évente egy-egy görögnek. A legtöbb rádió Amerikában működik: Amerika minden ezer lakosára 187 rádiókészülék jut. Ugyancsak Amerikában fut a legtöbb gépkocsi: ezer lakos közül kétszázhatnak van gépkocsija. Viszont Bulgáriában fut a legkevesebb autó. Igaz, hogy Bulgáriában él a legtöbb százéves ember...

— **ÉJSZAKAI FAGY!** Változó felhőzet, erős északi szél és a hőmérséklet további csökkenése várható. Országszerte éjszakai fagy lesz.

— **Hollandia is fegyverkezik.** Rotterdamból jelentik, hogy az ottani hajóépítő üzemekben megkezdtek a holland kormány felügyelete alatt tervezésben szereplő két legnagyobb hadihajó építését. A két csatahajónak 1940. évre kell elkészülnie.

— **Faruk király karórája.** A hírneves Patek geníi óráscég rendkívüli értékű karkötőórát készített Faruk egyiptomi király számára. A remekművű kronométer a svájci órásművészet egyik legzelebbséget alkotása. Külön naptárt és holdállás-mutatót is szereltek rá.

— **Többsége van a bulgár kormánynak.** Szófiából jelentik: Tegnapi egész Bulgáriában befejeződtek a törvényhozási választások. Az új kamarát összetevő százhatvan képviselő közül százharom határozottan kijelentette, hogy támogatni fogja a kormány politikáját.

— **Magyarországi tanárok nyugdíjaztatása.** Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi számában királyi rendelet jelent meg, amelynek alapján három egyetemi tanárt és öt akadémiai professzort nyugdíjaznak.

— **A szovjet új repülőgépe.** Egy newyorki hirdetés arról a nagy meglepetést keltő hírről számol be, hogy a szovjetkormány két legmodernebb típusú katonai repülőgépet vásárolt, azzal a szándékkal, hogy ezeknek nyomán Oroszországban tömegesen gyártsák azokat a harci repülőgépeket. Az egyik gép hét gépiegyezettel van ellátva és 600 bombát képes szállítani, a másiknak akció rádiusa 4800 kilométerre terjed. A két repülőgépért összesen 600 ezer dollárt fizetett a szovjet kormány.

— **Véglegesítették Vuia Salvator dr. főorvosi állását.** A Monitorul Oficial legújabb száma közli, hogy dr. Vuia Salvator, az aradi nőgyógyászati klinika igazgató-főorvosát jelenlegi állásában véglegesítették.

— **Belgium elismerte az olasz-abesszini császárságot.** Rómából jelentik: Belgium új római nagykövete ma délelőtt bemutatta megbízólevelét a külügyminiszteriumban. A megbízó levél az olasz király és etióp császár öfelségéhez van címezve, ami egyértelmű azzal, hogy Belgium elismerte az olasz hódításokat.

— **Dánia is fegyverkezik.** Kopenhágából jelentik: A dán kormány elhatározta, hogy a közeli napokban ötvenmillió koronát kér a parlamenttől fegyverkezési célokra.

— **MEGÖLTÉK A MÚLT EMLÉKEI.** Párisból jelentik: Doyne ezredes feleségével együtt Párisból Verdunba ment kirándulni, ahol megakarta tekinteni azokat a csatatereteket, ahol 1917-ben személyesen is részt vett. A 71 éves nyugalmazott ezredes a Daumonti erődtámaszokban anynyira megindították a háborús visszaemlékezésével, hogy agyszélhűdést kapott és az egykori csatatereteken klszenvedett.

— **Bombardálás egy belfasti szabadkőműves-páholyban.** Belfastból jelentik: Hétfőn este bomba robbant a szabadkőműves páholy és az Unio-párt helyisége közelében. A robbanás következtében többszáz ház megrongálódott.

Mai szivügyek

A Paris Soir türelmesen meghallgatja olvasóinak szerelmi panaszait és a panaszok legérdekesebbjeit le is közli. Az eheti szivpanaszokból egy asszony és egy fiatal lány levele volt a legérdekesebb: „Millió apróság miatt szenvedek minden alkalommal, ahányszor a férjemmel sétálni megyek. Nem vagyok csunya, mégis úgy érzem, hogy szégyel, különösen ha szép nők jönnek szembe velem. Otthon viszont elhalmoz gyöngédségével.” A válasz: „Hogy mer panaszodni? Férje tizenhatévi házasság után is gyöngéd magához! Ha együtt mennek sétálni, ne törje fejét bonyolult dolgokon, inkább vigyázzon arra, hogy egyszerre lépjen a férjével.” Viszont a kislány így ír: „Rémek, hogy milyen kegyetlenek és cinikusak a férfiak. Mit tegyen egy tiszta fiatal lány...” A válasz: „Ah kedvesem, kevesebb frázist. A férfiak nem cinikusak, egyszerűen csak férfiak, — ez minden és emiatt még nem kell sópázkodni.”

— **Dr. Wachterné Balajthy Sára temetése.** Tegnapi délután fél 5 órakor óriási részvét mellett helyezett örök nyugalomra az „Eternitatea” temetőben Wachterné Balajthy Sárát. Az alig 40 éves urasszonyt hosszú szenvedés után ragadta el a halál. Néhai Wachterné közkedvelt tagja volt az aradi társaságnak. Belgazdálkodott ez a temetésén is, amelyen előkelő közönség jelent meg. Czifl Ferenccen, az elhunyt sógorán és neje, aki Wachterné nővére, a koporsó körül állottak Cotioiu Romulus dr., volt aradi polgármester, Lazar Augustin dr., volt vármegyei prefektus és családjai, dr. Groza Ioanné, Arad megye volt prefektusának neje, Cilibia Vasile, Mladin radnai prímepretor és családja, Avramescu Octavian helyettes pénzügyigazgató, Fiedler nyugalmazott őrnagy, Boros Jenő, Borsos Béla dr., Bogdan Virgil dr., Kárpáti János és neje és még sokan mások az aradi előkelő társaság köréből. A gyászszertartást Harsányi Vince minorita lelkész végezte.

— **Az archórt elcsúfító számos tisztátalanság,** mint gyulladási pirosságok, pörsenések és patánások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— **Uj orvosnő az aradi gyermekkorházban.** Az egészségügyi miniszterium versenyvizsga eredményeként dr. Laza Cornelia orvosnőt az aradi gyermekkorházba ez év március 15-től kezdve 4 évi időre másodorvosnak kinevezte.

Tavaszi kalap

— Uram, ez a tavaszi kalap úgy simul az Ön fejére, mint egy kesztyű...!

— És miért nem úgy, mint egy rendes kalap...?

A törvényeket az ország összes polgárainak ismerni kell...

igy szól a törvény. És teljes joggal, mert ismerve azokat, tudjuk, hogy mely esetekben követünk el törvényellenességeket és hogy ezeket elkerüljük: óvatossak leszünk. Hasonlóképpen kellene az embernek az étkezésre vonatkozó szabályokat is figyelembe vennie, mert ha nincs ezekre tekintettel, akkor könnyen megbetegszik: ez tehát a büntetés.

Azonban, hogy ezen büntetés időtartamát lehetőleg megrövidítsük, használnuk az orvostudományban kiválóan ismert gyógyszer, a Gastro D-t, amely amerikai gyógynövények kivonataiból készült. A Gastro D. hatása gyomor-, bél-, epe-, májbetegedéseknél, valamint gyomorideges-ségnél egyenesen rendkívüli. Orvosok is ajánlják.

GASTRO D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszertárban, București, Calea Victoriei 124.

A hamisított diplomák ügyében

Száz orvos elővezetését rendelte el a bucarestii vizsgálóbíró

Bucurestiből jelentik: A hamisított orvosi diplomák ügyének kivizsgálásával megbízott Stefan Zlatcu vizsgálóbíró tudvalevőleg beidézte mindazokat az orvosokat, kik a fellevés szerint csalárd uton szerezték meg külföldi orvosi diplomájuk honosítását. Miután a szóbeli idézésre a gyanúsítottak nem jelentek meg, a vizsgálóbíró száz orvosnak elővezetését rendelte el.

— **Hazatér Bucovinába Schmidt József operatőres.** Szabadkáról jelentik: Schmidt József, az ismert névű énekes és filmszínész ma Milanból ideérkezett. Schmidt nemrég hagyta el Bécs. Kijelentette, hogy visszatér Bucovinába, szülőföldjére és egyelőre ott is kíván maradni. Schmidt román utlevéllel utazik.

— **A timisoarai piarista liceum énekara aradi templomi hangversenyének műsora.** Mint megírta az Aradi Közlöny, vasárnap délelőtt kedves vendégei lesznek az aradi minorita templomnak. Az istentisztelet keretében a timisoarai piarista liceum növendékeinek énekara tart magasszintű hangversenyt. A házzenei hangversenyt. Az országoshírű templomi énekara Braun Dezső székesegyházi karnagy vezényletével adja elő tartalmas műsorát, amelyet Hübsch királyhimnusa vezet be. Bemutadják Szepesi „O Pater parvulorum”-ját, Náray (1695) — Bárdos: „Dicsőség legyen” című szerzeményét, Egerszegi (1804) — Sik — Pikéthy: „Édes Jézus”-át, Bartalis-Koudela: „Győzhetetlen köszál”, Halmos — Pakocs: „Boldogasszony édes”, Irtzing — Kovács: „Szűz Mária” című szerzeményeit, Szegedi — Bárdos: „Ó ékes, szép világ” című darabot 1647-ből, több Pogatschnigg-szerzeményt, Buchner „Imájá”-t, Halmos — Sik: „Minden földet Istent dicséretnek”, Beghardi — Kerényi: „Gloria szálljon”, Pitoni (1657 — 1743) „Laudate Dominum” és Liszt Ferencről az „Ave Maria”-t, valamint a „Tu es Petrus”-t a Krisztus oratóriumból. A templomi hangverseny iránt aradi zenekedvelők köreiből megérdemelt nagyfokú, meleg érdeklődés nyilvánul meg.

— **Magyar birkozóbajnok Japánban.** Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a „Délbáb” új száma, amely nagy terjedelmű és gazdag tartalommal jelent meg.

— **Turisztika.** A Carpatina turista egyesület Czárán I. osztálya a húsvéti ünnepekre két nagy kirándulást rendez a Paringra és a Suriánra. Tekintettel arra, hogy az ünnepekre a szállásról előre kell gondoskodni, felszólítjuk tagjainkat, hogy az egyesület hivatalos órái alatt a szállásdíj felvezetésével egyidejűleg jelentkezzenek le. Értesítjük tagjainkat és Casoia részvényeseit, hogy a közgyűlést március 30-án, szerda este fél 9 órakor az Iparos Otthonban tartjuk meg. Utána társas vacsora.

— **A Consum új száma a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről a következő főbb cikkekből számol be: A költségvetési törvénnyel egyidejűleg hirdeti ki a pénzügyminiszterium az adók átviteléről szóló rendelet-törvényt. Befejezéshez közelednek a román-magyar gazdasági tárgyalások. Oroszország nagy fakínálata nyomja a nemzetközi fapiacot. A közvetítő útján exportált áruk után is csak egyszázalékos forgalmi adó fizetendő. Fizetési képtelenségek, Uj cégek és cégváltozások, Közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivaltól. Cui. Str. Iuliu Maniu Nr. 2.**

Egy lei-vel drágult meg Aradon a sertés és a II. osztályu marhahus ára

Maximálták a borju- és a bárányhus árát is — Megjelenek a falragaszokon az új maximális árak

A közelmúltban megemlékeztünk arról, hogy a mérsárosok küldöttsége jelent meg Orezeanu Romulus polgármester előtt, akitől a husarak emelését kérte. A kérésnek a polgármester részben helyt adott és

hozzájárult ahhoz, hogy a másodosztályu marhahus, valamint az első és másodosztályu sertés-hus árát kilogrammonként egy leivel emeljék.

Ugyanekkor azonban a polgármester hozzájárult a fogyasztók több kérésének teljesítéséhez. Így maximálták a borju és a bárányhus árát is, amely eddig nem esett maximálás alá. Egyben pedig elrendelte, hogy a mérsárosok külön helyezték el az első és külön a másodosztályu húst, olyképen, hogy a közönség azt jól megkülönböztesse és táblákon tüntessék fel, hogy hol van az első és hol a másodosztályu hus.

A polgármester által kiadott, rendeletben foglalt maximális árak a következők:

A NULLÁS LISZT árát nem maximálják.

Az Aradi Patronaj- egyesület közgyűlése

Hétfőn délután tartotta meg évi közgyűlését az aradi Patronaj-egyesület Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök-polgármester elnökelete alatt. A főelnök beszámolójában ismertette az egyesület aktivitását alakulásától, 1937. január 21-től kezdve, melynek során megemlékezett, hogy az egyesület anyagi szempontból is jólsikerült táncestélyt adott. Az ügyészségi fogházban Magier törvényszéki tanácselnök előadást tartott a rabok részére, Karácsonya-ünnepélyeket rendezett az egyesület, melyeknek jövedelméből az inségesek felruházását segítették elő. A kiskoru bűnösök számára az aradi fogházban két munkatermet rendezett be, ezeknek átadása a múlt karácsonyi ünnepség alkalmával történt.

Az elmúlt év folyamán az egyesület bevétele 197 ezer 254 lei volt a 15 ezer 772 lei kiadással szemben. A 182 ezer lei kitevő egyesületi vagyoni a pénzügyigazgatóságon van letétbe helyezve. A közeljövő célkitűzései között elsősorban a szegénysorsu rabok ellátásának megjavítását szolgáló mezőgazdasági munkatelep létesítését említette a törvényszéki főelnök. Meleg köszönetét fejezte ki a helybeli sajtónak, amely a legnagyobb szíves-séggel segítette elő az egyesület munkáját.

— MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT A MEGYEI PREFEKTURA SAJTÓ-IRODÁJA. A belügyminisztérium körrendeletének értelmében Dobriceanu Mihail megyei prefektus intézkedésére az elmúlt napon megalakult a megyei prefektura közigazgatási szolgálata keretében a sajtó-iroda is, melynek az lesz a hivatása, hogy a helyi sajtóorgánumokat a megyei közigazgatás munkájára vonatkozó aktuális információkkal lássa el. A megyei prefektus a sajtóiroda vezetésével Marius Marcovici prefektusi kabinetfőnököt bizta meg, aki a mai nappal megkezdte az új megyei közszolgálat megszervezését.

— Adrian Cirtiu, a kiváló román énekművész egyetlen hangversenyét április 12-én tartja a Kulturpalotában. E magasnívó hangverseny védnökségét M. Dobriceanu ezredes, vármegyei prefektus vállalta el. A gyönyörűhangú énekes nagy művészi multra tekint vissza, állandó énekes volt a bécsi rádióknak és operaháznak, azonkívül berni, zürichi, stb. nagy operaszínpadoknak kedvelt művésze. Magasnívó műsorán operaáriák, románcok és a legszebb román Montia-dalok szerepelnek.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 13.25, London 22.66 és fél, Newyork 436.50, Brüsszel 73.62 és fél, Milano 22.98, Amszterdam 241.50, Berlin 175.15, Prága 15. 24, Varsó 82.24.

NÉGYES LISZT a malmokban 8.20 lei, nagyban 8.40, kicsinyben 9. ÖTÖS LISZT malomban 7.70, nagyban 7.90, kicsinyben 8.50 lei. HATOS LISZT malomban 6.80, nagyban 7 és kicsinyben 7.50 lei. KENYÉR NÉGYES LISZTBŐL nagyban 8.50, kicsinyben 9 lei. ÖTÖS LISZTBŐL nagyban 8, kicsinyben 8.50 lei. HATOS LISZTBŐL nagyban 7, kicsinyben 7.50 lei.

ELSŐOSZTÁLYU MARHAHUS kg. 23 lei, II. osztályu marhahus 19, I. osztályu sertés-hus 30, II. osztályu sertés-hus 28, zsír kg. 38, nyerszalonna 29, háj 33, tepertő 30 lei.

ELSŐOSZTÁLYU BORJUHUS 33 lei, II. osztályu borjuhus 31 lei.

ELSŐOSZTÁLYU JUH-HUS kg. 18 lei, II. osztályu juh-hus 16 lei.

ELSŐOSZTÁLYU BÁRÁNYHUS kg. 30 lei, II. osztályu bárányhus 28 lei.

TEJ literje a piacon 5 lei, házhozszállítva 6 lei.

— OLCSÓBB LESZ ÁPRILIS ELSEJÉTŐL A VÁROSKÖZI CFR AUTOBUSZ. Bucurestiből jelentik: A CFR városok közti forgalmat lebonyolító gépkocsijain április 1. kezdettel leszállítják az áruszállítás díját.

— Betörések. Az elmúlt éjszaka folyamán nagyobb arányu betörés történt Micalacan. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak Oana Savu Renásteri uccában lévő fűszerüzletébe. A betörők feltörték a kézipénztárt és az ott lévő 25 ezer lei magukhoz vették majd átmentek a fűszerüzlettel szomszédos vendéglőbe is és ott nagyobb mennyiségű italt fogyasztottak el. A betörők távozásukkor különböző árukat is vittek magukkal. A betörők kézrekerítésére nyomozást indított a rendőrség. — Ugyancsak betörők jártak Urcan Ioan Livazilor ucca 22. szám alatt lakó kereskedő üzletében is. A kellemetlen látogatók különböző értékes holmitakat zsákmányoltak.

Úra lehet velem foglalkozni

A legújabb párisi divat: elvált asszonyok gyűrűje. A platinából készült karikagyűrűt a kisujjra viselik azok a hölgyek, akiknek válópőre befejezést nyert. A platinagyűrűvel akariák tudtára adni a férfivilágnak, hogy felszabadultak, és mért forgalomba kerültek és szívesen veszik, ha a férfiak foglalkoznak velük. Most jön, ami az esetben a legérdekesebb, az a kis ezüstverő üzem, amely a gyűrűket forgalomba hozta, óriási üzletet bonyolít le platinában. Tulajdonosa kétségbevonja, hogy a platinagyűrűket csak elvált asszonyok hordanák...

— Titkos spanyol köztársasági toborzó-állomás működött Baselben. Baselből jelentik: A hatóságok ismét titkos toborzó irodát lepleztek le, amely a spanyol köztársasági haderő részére csábította a polgárokat.

— A néma páciensekről, a beteg fákról és nővényekről közöl rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket Tolnai Világlapja abból az alkalomból, hogy Németországban hatalmas szervezethez tömörültek a növényorvosok.

Anglia az ausztriai menekültekért

Londonból jelentik: Roosevelt elnök javaslata értelmében az angol belügyi és közmunkaügyi minisztériumok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy az Ausztriából menekülő zsidóság elhelyezkedést és munkaalkalmat találjon. Anglia olyan méretek között fogadja be az osztrák menekülteket, hogy az angol gazdasági érdekeket azok ne veszélyeztessék.

Kasszafurók fosztottak ki egy baiamarei bankot

173.000 leit loptak el a nagy szakértelemmel dolgozó betörők

Baiamareról jelentik: Reggel, amikor a cluji Takarékszövetkezet baiamarei fiókjának tisztviselői megérkeztek munkahelyükre, kellemetlen meglepetés várta őket. A bank pénztárszekerénye kifurva és üresen tángott és az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a helyiségben kasszafuró betörők jártak.

Azonnal értesítették a rendőrséget és a detektívek nyomban megkezdtek a nyomozást. Az első pillanatban kétségtelen volt, hogy itt nagystilű „szakemberek” dolgoztak, akik pontosan meghatározott terv szerint fosztották ki a bankot.

A nyomozás megállapította, hogy a betörők a Lucaciu ucca 12. számú ház udvaráról hatoltak be a bank épületébe. Így jutottak be az egyazon épületben lévő bank feletti padlásra. Itt a padozatot kibontották és kötélen leereszkedtek a bank helyiségébe.

A nagy pénztárszekerényt felülről furták ki és a pénztárban lévő 173.417 leit elvitték. Csúpan 8 darab 250 leies és 8 darab 100 leies ezüst pénzt hagytak ott. Ezután a szomszédos szobában lévő kis pénztárszekerényt vették munkába. A kis pénztár külső oldalát kifurták, azonban — úgy látszik — valami megzavarhatta őket munkájukban, mert a másik oldalt már nem furták ki, hanem ugyanazon az úton, amelyen át jöttek, eltávoztak.

Baiamaren — mint ismeretes — rövid időn belül ez már a harmadik kasszafurás. Ugyátszik, hogy egy nemzetközi társaság a bánya-városba tette át székhelyét és itt dolgozik. A rendőrség megkezdte a nyomozást.

Ho!tpontra jutott a párisvidéki fémipari sztráik ügye

Párisból jelentik: A párisvidéki fémipari sztráik ügyében a békéltetések egyelőre holtpontra jutottak. A munkások ugyanis ragaszkodnak hozzá, hogy a gyárosok és a munkaadók a munkabéreket ha csak ideiglenesen is, de azonnal emeljék fel és ettől teszik függővé a megszállva tartott üzemek kiürítését is.

VEGYEN RÉSZT A MOTIU POSZTÓ- ÉS TFX-TILÁRUHÁZ OLCSÓ AKCIÓJÁN. TIZ SZÁZALÉK ENGEDMÉNY. CONSUM-INLESNIREA.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélkiürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— BORZALMAS VIHAR TOMBOL A NORVÉG PARTOKON. Osloból jelentik: A múlt héten mint ismeretes, borzalmas vihar sepegt végig a norvég partokon. A hivatalos jelentések szerint 17 esztendő óta nem volt ilyen borzalmas erejű vihar.

FELKÉRÉS! A CORSO-mozi igazgatósága felkéri a szabad- és kedvezményes jegyekre jogosultakat, hogy azok igénybevételeiről az „ORKÁN” c. filmmel kivételesen lemondani sziveskedjenek a film különleges drága árára való tekintettel.

— Visszahívták Párisból a köztársasági spanyol követet. Párisból jelentik: Hivatalos jelentés szerint Ossario Gallardi spanyol köztársasági követet visszahívták és helyére Marcellino Pascuat nevezték ki.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piața Avram Iancu
(Tel. 15-00)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó férjem, illetve édes apánk temetésén részt vettek, a koporsójára koszorút, virágot helyeztek, fájdalomukat részvétükkel erlyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet, ugyszintén Klug temetkezési vállalatnak a gondos és figyelmes temetés-rendezését.

A gyászoló Buda- és Kaszás-család.

Husvételi Sportvonat Budapestre

utlevél nélkül, csak egy személyazonossági igazolvánnyal. Indul ápr. 21-én délelőtt, Budapestre visszaindul ápr. 26-án este. Részvételi díj Lei 120.—, gyermekeknek 10 évig Lei 80.—

Beiratkozási határidő április 15-ike

Beiratkozási helyek Aradon:

WAGONS-LITS//COOK és az EUROPA

menetjegyiroda
C. M. Morita-palotában

menetjegyiroda
F. Sandor könyvüzletbe

SPORT KÖZLÖNY

A CAO vendégjátékával kezdődik a tavaszi bajnoki idény második felvonása

Teljes forduló az első, négy mérkőzés a második csoportban

Vasárnap már ismét teljes üzem a nemzeti bajnokságban és az április 3-iki fordulóra kezdődik tulajdonképpen a tavaszi idény második része. A nyitány azonnal remek harcokat hoz és a legérdekesebbek egyike Aradon kerül lejátszásra, ahol az AMEFA a CAO-t látja vendégül. Alább adjuk a két csoport műsorát:

I. csoport: AMEFA—CAO

Unirea Tricolor—Victoria
 Jiul—Rapid
 Phoenix—Dacia Unirea
 Olimpia—Chinezul

II. csoport: Juventus—ACFR

Universitatea—Venus
 Ripensia—Sp. Studentesc
 Vulturii—Dragoș Voda.

Aradon tehát ismét az AMEFA játszik és pedig az ország egyik legtechnikásabb, legstílusosabb együttese, a CAO ellen, amelynek szép játékában már gyakran volt alkalma az aradi közönségnek gyönyörködni. A CAO hét-ről-hétre javuló formát árul el és az AMEFA-nak legjobb játékára van szüksége, ha David, Juhász, Kovács csapatát le akarja győzni. A CAO még aspirál a negyedik helyre, amely a selejtezőtől való megmenekülést jelenti és így hatalmas küzdelemre van kilátás. Az AMEFA-t a revansvágy is fűti, mert ősszel a CAO 2:1-re győzött.

A fővárosban két mérkőzést játszanak a csapatok és pedig az Unirea Tricolor a Victoriát, a Juventus pedig az ACFR-t látja vendégül. Az első mérkőzés óriási küzdelmet hoz és a Victoria esetleges pontvesztése véglegesen megfoszthatja őket bajnoki reményeiktől. Ősszel 2:2 döntetlen volt az eredmény. A Juven-

tus favoritként indul az ACFR elleni harcba és előreláthatólag megszerzi a bajnoki pontokat. Az őszi mérkőzésen 1:0 arányban nyert a Juventus.

Petroșaniban is nagy küzdelemre van kilátás, ahol a Jiul a Rapidot kapja ellenfelként. A Jiul otthonában rendkívül kemény, nehéz dió és a Rapid csak „nagy” játékkal győzhet. Ősszel a Rapid 2:0 arányban győzött.

Baiamaren a Dacia Unirea játszik a Phoenix ellen és a honi csapat az esélyes. A Phoenix esetleg nagy gólarányú győzelmet is arathat, ámbar ősszel csak 3:2-re győzött Brăilában.

Satmare a Chinezul látja vendégül és az otthonában veszedelmes Olimpia meglepetést csinálhat. Az őszi mérkőzést a Chinezul fölényesen 6:0 arányban nyerte meg.

Clujon a Venus játszik az egyetemi csapat ellen és a bajnokjelölt gyengébb formája, valamint a hazai pálya előnye az „U” esélyeit növelik. Valószínűbb mégis a Venus minimális győzelme. Az őszi mérkőzésen a bajnoksapat 9:3 arányban győzött.

Timișoaran a Sp. Studentesc—Ripensia mérkőzést bonyolítják le és a Ripensia, amely bajnokságra tör, alighanem biztosan megszerzi mindkét pontot. Az őszi mérkőzésen a Ripensia csak küzdelem után győzött 4:3-ra.

Végül Lugojon a Dragoș Voda és a Vulturii csapnak össze és a Vulturii a nagy favorit, amely most a Crișanat is legyőzte. Cernăuțiiban ősszel a Dragoș Voda 2:0 arányban győzött a lugojiak felett.

26 szavazat 6 ellenében: „Nem megyünk!”

Argentína hivatalosan lemondta világbajnoki részvételét

— Románia ellenfele Kuba lesz —

Páris. A nemzetközi labdarúgó szövetség titkársága hivatalos értesítést kapott az argentin szövetségtől, hogy a szövetség közgyűlése 26:6 szavazattal elvetette a labdarúgó világbajnokságon való részvétel tervét. Az ok: anyagiak hiánya.

Az argentin szövetség határozata ellen nagy tömeg hevesen tüntetett Buenos-Ayresben.

Az AMEFA ellen játszik az ifjusági válogatott

Az ifjusági válogatott csapat ugyszólván megszakítás nélkül folytatja előkészületeit az Oradea elleni április 18-iki mérkőzésre. Szerdán délután fél 5 órakor a Timișoara ellen szerepel csapat tagjai, valamint Boteu, Grand és Szimcsák Olimpia-játékosok tartoznak megjelenni az AMEFA pályán és valamennyi játékos felszerelését is köteles magával hozni.

Ardeal és Banat 1938. évi vivóbajnokai:

Burlacu főhadnagy Herczeg Tibor Hoffmann Mária

Cluj. Az UEC vivótermében szépszámu érdeklődő közönség előtt tartották meg Ardeal és Banat vivóbajnokságait szombaton és vasárnap. Törben Herczeg Tibor Haggibor, kardban Burlacu főhadnagy timișoarai CFR győzött. Az oradeai és satumarei vivók nem indultak.

Törvivás: 1. Herczeg Tibor H. 6 győzelem. 2. Altmann H. 4 győzelem (7 t.) 3. Pellegrini

Ez a bejelentés azt jelenti, hogy Románia ellenfele a középamerikai zóna valószínű győztese, Kuba lesz. Sokkal könnyebb „dió”, mint Argentína lett volna és így remény van a továbbjutásra! A következő ellenfél, a döntő második fordulójában, az Ausztria visszalépése miatt játék nélkül továbbjutó svéd csapat lenne.

CFR Timișoara 4 győzelem (11 kapott tus). 4. Eröss II. 3 győzelem (8 kapott tus). 5. Pop Cluji Vivó Club 3 győzelem (9 kapott tus). 6. Guráth KAC 1 győzelem, 7. Török CFR Timișoara.

Kardvivás: 1. Burlacu főhadnagy CFR Timișoara 5 győzelem, 2. Pellegrini CFR Timișoara 5 győzelem, 3. Altmann Haggibor 4 győzelem, 4. Eröss I. Haggibor 4 győzelem, 5. Király KAC 3 győzelem, 6. Kökössy KAC. 7. Eröss II. Haggibor 2 győzelem, 8. Guráth KAC 1 győzelem. A kétszeres holtversenyt eldöntő asszók: Burlacu—Pellegrini 5:4. Burlacu—Altmann 5:3. Pellegrini—Altmann 5:3.

Hölgy törbajnokság: 1. Hoffmann Márta 3 győzelem, 2. Halász Noémi 3 győzelem, 3. Lebovits Judit 2 győzelem, 4. Friedmann Piri 2 győzelem, 5. Grünwald Éva 0 győzelem. (Valamennyien a Haggibor versenyzői.) A holtversenyt eldöntő asszó 5:4

O Három futó világrekord született a csikágói fedettpálya versenyen. Allan Tolmich az 50 yardos sikkfutásban 6.2 mp.-el beállította, a 60 yardos sikkfutásban 7.3 mp.-re, a 65 yardos sikkfutásban 7.8 mp.-re javította a világrekordot (az eddigi 7.9 mp. illetve 8 mp. volt).

O Ferdinand Gheorghe szövetségi titkár gyász. Súlyos csapás érte Ferdinand Gheorghe alkerületi sportszövetségi titkárt, akinek Márta nevű kisleánya ma agyhártyagyulladásban meghalt. A kitünő főtákar rajongásig szerette a bájos kisleányt, akinek elvesztése mérhetetlen fájdalomba döntötte az egész családot. Ferdinándot számos jóbarát és ismerős kereste fel részvételre. A temetést szerdán délután 5 órakor tartják meg az „Eternitatez” (felsőtemető) halottasházában.

O A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi műsorán szerepel a Hungária—Ujpest rangadómérkőzés, de a többiek is érdekes küzdelmeket ígérnek. A program a következő: Hungária—Ujpest, Phoenix—Ferencváros, Kispest—Budafok, Törekvés—Bocskai, ETO—Sziurketaxi, Budai „11”—Szeged. Csütörtökön a Nemzeti—Elektronos mérkőzés szerepel műsoron.

O Az Intelegera közgyűlése. Az Intelegera vasárnapra tervezett közgyűlése elmaradt, miután nem jelent meg elegendő tag, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlést megtartsák. Az egyesület vezetősége április 3-ára, délelőtt 11 órára tűzte ki a közgyűlést, amelyet most már tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, megtartanak a grăditei fiúiskolában.

Letartóztaták a csodadoktornak felcsapott fg.-muresi szabó

Târgumureș. Kacsó Gyula Dorobantilor-ucca 26. szám alatt lakó târgumureși harmincnégyéves szabómester két évvel ezelőtt beadta az iparendélyét és új foglalkozást választott magának. Felcsapott csodadoktornak és csakhamar híre is terjedt a környékbeli falvakban, hogy Kacsó minden betegségre tud gyógyszert. Kacsó évekig folytatta a kuruzslást büntetlenül, míg végül valaki feljelentette a megyei főorvósnál. Házkutatást tartottak nála és lakásán rengeteg orvosi könyvet, műszereket és gyógyszer-találtak.

Kacsót átadták az ügyészségnek. Kihallgatásánál elmondotta, hogy két éve nem folytatja a szabómesterséget, hanem „orvosi gyakorlatából” él.

A botcsinálta doktor névjegyet is nyomtatott magának ezzel a szöveggel: „Dr. Kacsó Gyula fül, orr és gégespecialista, belgyógyász.”

A vizsgálóbíró harmincnapos előzetes letartóztatásba helyezte Kacsó Gyulát s a letartóztató végzést hűfőn a táblai vádtanács is megerősítette.

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

HAMBURG-AMERIKA LINE

modern és kényelmesen berendezett hajóin gyorsan és olcsón utazhat

Észak-Amerikába és Kanadába, Közép-Amerikába, Cuba és Mexicoba, Dél-Amerikába,

valamint az összes fontosabb kikötőkbe. Tanulmány és szórakozási utazások Amerikába bármely időben és időtartamban.

Deutsche Afrika-Linien

képviselete. Gyorsjáratok Afrikába.

Felvilágosítás és ingyenes prospektusok:

KÜNSTLER u. azási iroda
 Arad, Bulevardul Regina Maria 24.
 Telefon: 10-86.

**Állandó butorkiállításomat
bármikor megtekintheti,**

**minden vétel-
kötelezettség
nélkül**

JONÁS ALADÁR

Arad, Str. Consistoriului 42. — Telefon: 20-72.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Rendelet törvényt léptetnek életbe a direkttermő szőlők kiküszöbölésére

A Podgoria szőlőgazdálkodásról érdeklő rendelet-törvény tervezetén dolgoznak a szeszmonopól vezérigazgatóságánál. A tervezet azt a célt szolgálja, hogy a direkttermő szőlőket eltávolítsák a szőlőgazdaságból.

A szeszmonopól vezérigazgatósága rendkívül érdekes megoldást tervez ennek érdekében. Elgondolása szerint ugyanis a direkt termő szőlők eltávolítása oly módon tör-

téne meg, hogy az állam venné át a jelenlegi direkt-termő szőlő-állományt.

Egyelőre tanácskozások folynak annak a megoldásnak az érdekében, hogy milyen alapközből fedezzék a direkt-termő szőlő megváltási árát. Abban az esetben ha ez a javaslat életbelép, végre valóra válik a szőlészeti szindikátusok szövetségének régi kívánsága és megszűnik a direkt-termő szőlők veszélye.

Az osztrák fakivitel tilalma a Magyarországra irányuló faexport fellendülését vonja maga után

Több mint tizenötezer vagon fűrészárut szállított a múlt évben Ausztria Magyarországra

A belföldi fatermelők és faexportőrök körében élénk érdeklődést váltott ki a német kormány az a rendelkezése, amelynek értelmében megtiltotta az osztrák fakivitel. Ennek az intézkedésnek a romániai fatermelés szempontjából nagy jelentőséget kölcsönöz az a körülmény, hogy a legutóbbi időkig az osztrák fakivitel fontos szerepet töltött be azokon a piacokon, ahová a mi fakivitelünk, valamint a jugoszláv fakivitel is irányul. Nem érdektelen ebből a szempontból megtekinteni a Magyarországra irányuló osztrák fakivitel 1937. évi kimutatását.

Eszerint az elmúlt esztendőben az osztrákok Magyarországra 15766 vagon fűrészárut, 8320 vagon fenyőrönköt, 892 vagon cellulózgyártására alkalmas faanyagot és 5213 vagon bányafát szállítottak. Ennek a nagyarányú fakivitelnek a magyar piacról való elmaradása természetesen vonja majd maga után Magyarországra irányuló fakivitelünk fellendülé-

sét.

Valószínűnek látszik, hogy Jugoszlávia viszont Olaszországba fog nagyobb mennyiségű faanyagot szállítani, mint eddig, mert a múltban az olasz piac 700 ezer köbméter meghaladó mennyiségű osztrák származású fát vásárolt eddig, míg Jugoszláviától csak 230 ezer köbmétert vásárolt.

A magyar piacon egyébként a csehszlovák fa is minden bizonnyal nagyobb tért hódít majd.

A fennálló államközi fakiviteli egyezmény értelmében az európai fakivitelben Ausztria része 8 százalék volt, míg a többi exportőr-államok részesedése a következőképpen alakult:

Románia 3,9 százalék, Csehszlovákia 4,9, Jugoszlávia 2,9, és Lengyelország 6,8 százalék. Az új helyzet következtében ez a százalékarány lényegesen megváltozik majd az itt felsorolt exportáló államok javára.

Megszűnik az új épületek adómentessége

Ismeretes, hogy az ugynevezett „adómentes” épületek is adó alá esnek és pedig az 1935. évi április 1-én kelt, valamint az 1937. évi április 1-én kelt adótörvények szerint statisztikai és ugynevezett kivételes adó alá. E törvények szerint az épületek tulajdonosai ha az adótörvény 13. cikkulosa értelmében egészben vagy részben mentesek az épületadó fizetése alól, 1 százalékos statisztikai taxát tartoznak fizetni és azonkívül még a kivételes adót, amely a következő: 50.000 lei jövedelemig 6 százalék, 125 ezer jövedelemig 10 százalék és

czenfelül 12 százalék. A pénzügyminiszter most arravaló tekintettel, hogy már nincs szükség az építkezési vállalkozások támogatására, elhatározta, hogy felemeli az új épületek adóját és pedig progresszív módon, egészen a jövedelem 20 százalékáig.

Ilyenformán tulajdonképpen megszűnik az új épületek adómentessége és nem lesz különbség régi és új épületek között adózási szempontból. Ezt a változtatást az adóreform keretében akarják keresztül vinni.

Falusi italmérési engedélyek elnyerésének szabályai

A szeszmonopól-igazgatóság arra való tekintettel, hogy falvakon igen sok az árverésen ki nem adott italmérési jog, körrendeletben tette közzé az újabb feltételeket, melyek mellett ezek az engedélyek elnyerhetők.

Tudvalelőleg az italmérési engedélyek a pénzügyigazgatók vagy megbízottja vezetésével megtartott árverésen ítéltetnek oda a pályázók valamelyikének, de csak abban az esetben, hogyha okmányokkal tudja igazolni, hogy a törvényben írt feltételeknek megfelel. Ezen igazoló okiratok számát

most a vezérigazgatóság lecsökkentette. A rendelet szerint ugyanis a pályázónak csak a következőket kell igazolnia:

1. Községi bizonyítvánnyal, hogy román állampolgár, erkölcsileg kifogástalan és a 25-ik évet betöltötte.

2. Az illetékes törvényszéknek bizonyítványát arról, hogy nem ítélték el a szesz törvény 195. szakaszában írt vétségek vagy kihágások miatt. Erről tehát egyetlen bizonyítvány kell.

3. A kimérésre szánt helyiség egészséges vol-

tát a járásorvos bizonyítványával kell igazolni, nem kell az egészségügyi törvény szerinti véleményét is beszerezni az egészségügyi tanácstól.

4. Bizonyítani kell hivatalos bizonyítvánnyal, ennek híján az árverés alkalmával a pénzügyigazgató előtt tett vizsgával, hogy a pályázó románul írni és olvasni tud.

Mindezek mellett betartandó a törvény 177. szakaszában és a hivatalos lap 258—397. számában meghatározott távolságok templomtól, iskolától és fegyverkezési ipartelepektől.

A kisiparosok és kiskereskedők mely kategóriáját mentik fel a könyvvezetési kötelezettség alól?

A kiskereskedőket és kisiparosokat a minisztérium egy pausz összeg fizetése ellenében az üzleti könyvek vezetésének kötelezettsége alól felmentette. Felmerült az a kérdés, hogy ez a mentesség kikre vonatkozik, illetve kik minősítendők kiskereskedőknek és kik kisiparosoknak. Értesüléseink szerint a minisztérium a fizetett állami adók alapján ejtik meg olyképpen, hogy kiskereskedőnek tekintik azokat a kereskedőket, akiknek adója nem haladja meg a patenta fixa VI. osztályát (25.000—40.000 adóalap), kisiparosoknak pedig a patenta fixa VII. osztályával bezárólag adózó iparosokat (40.000—50.000 lej évi adóalap) tekintik.

Rendelet törvények a hitellel megerősítésére

Bucurestiből jelentik: A Curentul értesülése szerint a kormány több rendelet törvényt készít elő, amelyekkel a gazdasági élet élénkebbé tételét kívánja elérni. Ezzel egyidejűleg a Banca Națională is különböző lehetőségeket tanulmányoz, hogy új életet vigyen a közgazdaságba. Pénzügyi és bankkörökben nagy érdeklődéssel várják a kormány gazdasági programját és különösen azt a rendelet törvényt, amely a blokáit és befagyott követelések felszabadítására vonatkozik és amitől a hitellelnek a megerősödését várják.

Új árak, árfolyamok

(Március 29-én)

A bucuresti-i értéktőzsdén az állampapírok árfolyamaiban lényeges változás nem állott be. Az Exproprierea árfolyama 65 és ötnyolcadról 65 és egynegyedre esett, az Inzestrarea, a Consolidarea és a Desvoltarea árfolyama változatlan. A Stabilizarea árfolyama 44 és félről 44 és ötnyolcadra emelkedett. A részvények árfolyamaiban lényegesen csökkenés állott be.

Bucuresti-i hivatalos árfolyamok: Az alábbi számok a Banca Națională eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 3.10 (4.28), angol font 499 (688.62), dollár 100.70 (138.97), olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.60 (76.73), csehszlovákia 3.51 (4.48), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.06, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23.05 (31.81).

Bucuresti-i magánárfolyamok. Francia frank 6.50—6.60, angol font 1060—1080, dollár 205—210, holland forint 110—120, német márka 41—43, csehszlovákia 6.10—6.15, zloty 34—36, pengő 33—35, osztrák schilling 21—23, dinár 4—4.10, svájci frank 49—51.

Az arany árfolyama. A Banca Națională egy Napoleon-aranyat 886, egy arany fontot pedig 1118 lelei fizet.

A gabonapiacra a buza ára változatlan.

Támogatják a textilnövények termelőkét. A központi textilhivatal a textilnövények termelőinek támogatása érdekében 120.742 kg. len-, 155.575 kg. kender- és 115.000 kg. gyapotmagot osztott ki.

Forgalmiadót vetnek ki a közbeeső termékekre is. Az „Argus” értesülése szerint a költségvetés összeállítása során elhatározták, hogy az ipari termelésnél a közbeeső termékekre is kivetnek forgalmi adót.

Rádióműsor:

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁRCIUS 30.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 14: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A Vasilea Julia-zenekar hangversenye, Ion Luican énekszámával. 19.05: Zenetörténeti előadás. (XVIII.) A 17. és 18. századbeli zene Olaszországban. A rádiózenekar vonósnégyese és Rosl Baumann-Rădulescu énekszámával. 20.25: Beethoven-ciklus. A következő nyitányok: Coriolan, Fidelio, Egmont, Laura (III.) Vezényel: Th. Rogalski. 21.15: Rádióegyetem. N. Caranfil mérnök előadása. 21.30: Kamarazene. 21.55: Zenéi kabaré. 22.00: Hírek, sport. 22.45: A Jean Sibucanu-zenekar hangversenye. Közvetítés a Visoia-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11.00: Hírek. 11.20: Az aradi színház fénykora. Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás.) 11.45: Barangolás a Quanonon. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Pethesné Owil Margit zongorázik, Kubelik Anita hegedül, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.10: Gregus Ágost: Magyar arcképei. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Cigányzenekar. 18.50: Szellemlátók, gölőncserek. 19.20: Tánclemezek. 20.00: Dr. Szendy Károly, Budapest székesfőváros polgármesterének előadása a Nemzetközi Vásárról. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Mozart: „Don Juan”. Az I. felv. után kb. 21.05: Hírek. Az előadás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. 0.10: A rádió szalonzenekara.

Budapest II. 18.55—19.15: Cigányzenekar. 19.30—19.55: Olasz nyelvoktatás. 20.30—20.55: Szabolcska első tollvonásai. 21.00—21.20: Hírek. 21.20—22.30: Hanglemezek. 22.35—23.20: Cigányzenekar. 23.25: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 31.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 14: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Idegen aktualitások. 17: Gyermekek órája. I. Hangjáték. (La Fontaine egyik meséje). II. Híradó gyermekek számára. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A rádió táncczenekarának játéka. Vezényel: Mihai Daia. 19: Könyvekről és folyóiratokról. Utána a hangverseny folytatása. 19.50: Dr. Medea Niculescu felolvasása. 20.10: Kétzongorás hangverseny. 20.40: George Stefanovici énekszámai. 21: Szimfónikus hangverseny. Brahms-ünnep. (Közvetítés az Ateneul Románból. A szünetben (22.10—22.25): hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.10: Vidám zene gramofonlemezekon. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A háztartás racionalizálása. 11.45: Epizód egy híres zeneszerző életéből. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 13.05: Szirmai Reginald énekel zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14—15.20: Az I. honvéderővezényel zenekeze. Közben kb. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 17.15: Virágos, szép otthon. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szerkesztő urak. Magyar Károly csevegése. 18.35 Szarvas Klári hárfázik. 19.05: A Quartetto di Roma (Római vonósnégyes) műsorának I. része. 19.55: Az állat és az állati termékek értékesítése. 20.15: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Pali és cigányzenekara. 21.10: Mithridates aranya. Hangjáték. Utána kb. 21.50: Hírek. 22.05: A Beethoven-zongoraszonátaest ismertetése. 22.15: Dohnányi Ernő XIII. Beethoven-zongoraszonátaestje. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.15: Hanglemezek. 24: Székely Dezső jazz-zenekara.

Budapest II. 19.15—19.40: Angol nyelvoktatás. 19.45—19.55: A Quartetto di Roma műsorának II. része. 20.35—21: A tömegember betörése az európai kultúrába. 21.05—21.45: Hanglemezek.

Páratlan egyházzenei ünnepségek Timisoaran a piarista-rend 150 éves jubileuma alkalmából

Timisoarai tudósítónk jelenti: Pontosán március havában van 150 éve annak, hogy a timisoarai kegyesrend megalapította rendházát és nagyhirű gimnáziumát. Megírta annak idején az Aradi Közlöny, hogy ezen nem mindennapi eseményt háromnapos templomi ünnepség keretében ünnepelték meg. Ennek a március 25—26. és 27-én megtartott ünnepségnek első két napján a piarista liceum 80 tagu vegyeskara egyházzenei hangversenyt adott a rend templomában. A jubileum legkiemelkedőbb eseménye azonban kétségtelenül a 27-iki, vasárnapi hangverseny volt, amelyen az említett vegyeskaron kívül, férfienekkar, valamint az országos hírnévnek örvendő „Dóm zenekar” szerepelt. A gazdag összeállítású műsoron szólisták is szerepeltek, amelyek közül Doro Goriantu tanár gordonka-szólója — Stradella: Vallásos dal és Goens: Elégia — volt a legkiemelkedőbb.

A hangverseny befejező és egyben legtökéletesebben előadott száma Liszt Ferenc: „Krisztus”

oratóriumának „Tu est Petrus” című része volt. A piarista templom zsufolásig megtelt hatalmas csarnokában, a vallásos zene háromnapos ünnepét ült. A tökéletes hozzáértéssel összeállított műsorok az egyházzene nagyjaiból a legkiválóbbakat vonultatták fel. Ugy a műsor összeállítás, mint a kórus nemkülönben a zenekar betanítása és vezénylése Braun Dezső tanár, a Banat eme kimagasló zenei egyéniségének műve.

Külföldi kritikaként annyit fűzhetünk hozzá a fentiekhez, hogy a kegyesrend banati letelepedésének százötven éves jubileumán kívül, az ezen alkalomra megszervezett egyházzenei demonstráció, zenekulturai szempontból is, bezagpótló esemény-számba megy. A tervek szerint április első vasárnapján fog Aradra átlátogatni a rend híres vegyeskara, nemkülönben a „Dóm” zenekar is és a Minorita templomban a fentemlített Liszt: „Krisztus Oratórium” részletén kívül ugyancsak Liszt Ferenc egy másik szerzeménye: Ave Maria is bemutatásra kerül.

A „Fák napja”-nak megünneplése

Bucurestiből jelentik: A kormány rendeletet adott ki a „Fák napjának” megünneplésére vonatkozólag. E rendelet szerint a „Fák napja” az összes országörök munkanapja. E napon ugyanazt az ünnepi műsort bonyolítják le a falvakban és városokban. A Légiók által kijelölt nap április 2-ika szombat, vagy április 9-ike szombat, amikor a nemzetnevelésügyi minisztérium rendelkezése folytán az iskolákban az előadások szünetelnek.

Napiprogram: A leányokat és fiukat három csoportba osztják. Az első csoport tagjai a faültetésre kijelölt városokon kívül eső helyre rándulnak ki. A helyet úgy választják meg,

hogy a faültetési munkálatokat a következő évben folytatni lehessen és egy Országör Erdőt ültessenek. A munkálatokat az országör központi vezetőségének előírásai alapján végzik.

A második csoport a tantestület felének a vezetése mellett az illető iskola udvarán hasonló ünnepélyes külsőségek között gyümölcsfákat ültet. A harmadik csoport tagjai a helyi hatóságok véleményezése alapján az utak szélén, a templom, temető és közparkok környékén végzi az ültetési munkálatokat.

Ugyanígy ünneplik meg a fővárosban is az országörök a „Fák napját”, amelyen 1200 fiu és 600 leány vesz részt.

Színház - Művészet

Jön Harald Kreutzberg, a világ legnagyobb táncművésze!

A világhírű táncművész április 8-án tartja egyetlen táncestjét az aradi színházban

Április 8-án rendkívüli esemény színhelye lesz az aradi színház: nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy Harald Kreutzberg, a mai idők legnagyobb táncművésze lép fel egyetlen este, hogy csodálatos művészetével ismét elbűvölje és elkápráztassa az aradi közönséget. Kreutzberg neve ma annyit jelent, mint egy évtizeddel ezelőtt Nizsinszkyé. Kreutzberg nevét felesleges méltatni. Az aradi közönség emykezetében még élményként él tavalyi tánc-

estje, amikor zsufolt ház tombolva ünnepelte a nagy művészt. A salzburgi ünnepi játékoknak idén is Kreutzberg volt a szenzációja, két hét alatt hat este lépett fel az utolsó helyig eladott házak mellett. A világvárosokban ünnepi eseményt jelent Kreutzberg egy-egy fellépte, melyről a világsajtó minden alkalommal szuperlatívuszokban ír. Nem kétséges, hogy a nagy művészi eseményre Arad közönsége is felkészül és április 8-án ismét zsufolt ház fogja ünnepelni a világ legnagyobb tánc-zsenijét.

Még néhány napig Aradon marad a magyar szintársulat

Az aradi magyar színház igazgatósága fel hívja a közönség figyelmét, hogy még néhány napig Aradon marad a magyar szintársulat és ezen idő alatt kéri a közönség jóindulatu támogatását, mintahogyan azt az egész idény alatt tette. Az eddigi előadások nivos és sikeres volta következtében reméli az igazgatóság, hogy a közönség nem fordul el a színháztól és lehetővé teszi a szintársulat számára zavartalan befejezését a szezonnak. A direktció még a héten operett-bemutatót tűz műsorra és felújítják a „Karenina Anna” című darabot is. A társulat most újabb állomáshelyre készül és ha az aradi színházlátogató közönség továbbra is pártfogolja a színházat, akkor jelentős mértékben megkönnyíti az együttes működésének biztosítását.

A színház hírei

* Ma este 9 órakor: „Szibill”. Operett. Jacoby Victor gyönyörű operettjét játsza a szintársulat olcsó helyárrakkal. Főszerepeket Krémer Manci, Gábor Mara, Bálint Anna, Sz. Mátrai Rózsi, Badóczy István, Horváth László, Kozma Hugó, ifj. Szendrey Mihály, Szabadkai Miklós, Salgó Jenő, Nagy Pityu és Senkálzky Bandi játsszák.

* Csütörtök este román előadás.

A színház heti műsora:

Szerda este 9 órakor: „Szibill”, operett, olcsó helyárrakkal.

Csütörtök este 9 órakor román előadás.

Péntek este 9 órakor: „Hajnali vendég”. Olcsó helyárrakkal.

BANATI BANKEGYESÜLET R. T.

Timișoara I., Strada Mărășești 1.

M E G H I V O.

az 1938. évi április 3-án délelőtt 10-30 órakor az intézet helyiségében, Timișoara I., Str. Mărășești 1. szám alatt megtartandó

50. rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes kijelölése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.
2. Az igazgatóság jelentése az 1937 üzletéről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A zárszámadások megállapítása, határozathozatal az igazgatóság és a felügyelőbizottságnek adandó felhatalmazás, valamint a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. A felügyelőbizottság javadalmozásának megállapítása az 1938 évre.

Azon tisztelt részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni kívánanak felkérjük, hogy részvényeiket a timișoarai központ vagy az aradi, jimbolai, lipovai, hugoji és sannicolaul-marei fiókok, a Societate Bancară Română S. A., București vagy az Oravita Takarékpénztár R. T., Oravita pénztáránál legalább 3 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni sziveskedjenek.

A felügyelőbizottság által felülvizsgált mérleg az intézet hivatali helyiségeiben a közgyűlést megelőző 14 napon át tekinthető meg.
Timișoara, 1938 március 4. AZ IGAZGATÓSÁG.

V A G Y O N

Mérleg-számla 1937. december 31-én.

T E H E R

	Lei	b.		Lei	b.	Lei	b.
Pénztár	22,243.088		Részvénytőke			52,000.000	
Azonnal esedékes bankkövetelések	11,135.511		Tartalékalapok			6,850.000	
Értékpapírok	2,701.968		Tartalékolások:				
Törvényes tartalékalap értékpapíriai	854.200		a) kétes követelések leírására	3,800.000			
Váltótárca	21,839.501		b) berendezés leírására	59.000		3,859.000	
Folyószámla-adósok	47,844.224		Kétes követelések be nem folyt kamata			3,120.000	
Az 1934 április 7-i konverziós törvény kedvezményeiben részesült adósok	73,796.318		Nem realizált árfolyamkülönbségek			4,832.604	
Részesedések	2,495.638		Betétek			69,919.264	
Hosszulejáratu kölcsönök	16,920.610		Hitelezők			76,482.790	
Ingyatlanok	26,678.071		Fizetési megbízások			837.586	
Berendezés	599.045		Fel nem vett osztalékok			371.042	
Különféle számlák	8,662.386		Egyéb számlák			9,757.384	
Átmeneti számlák	66.621		Átmeneti számlák			324.242	
			Tiszta nyereség:				
			a) áthozat a múlt évről	616.085			
			b) folyó évi	1,912.034		2,528.119	
	229,832.121						229,832.121

V e s z t e s é g

Veszteség - nyereség-számla 1937. december 31-én.

N y e r e s é g

	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
Üzleti költségek			6,999.211		Nyereségáthozat a múlt évről	616.085
Adók és illetékek			701.720		Bevételezett kamatok	9,270.534
Kifizetett kamatok			2,284.493		Bevételezett jutalékok	1,650.249
Kifizetett jutalékok			238.421		Értékpapír jövedelem	94.207
Tartalékolások:					Részesedések jövedelme	230.997
a) kétes követelések leírására	3,467.528				Ingyatlanok jövedelme	2,422.241
b) berendezés leírására	59.000		3,526.528		Különféle jövedelmek	1,479.242
Tiszta nyereség:					Bevételek leirt követelésekre	514.937
a) áthozat a múlt évről	616.085					
b) folyó évi	1,912.034		2,528.119			
			16,278.492			16,278.492

Timișoara, 1938 március 4-én

Schmalor s. k.
igazgató, Timișoara
könyvszakértő.

Stamp s. k.
igazgató, Arad.

A könyvelésért:
Ganiner s. k.
cégjegyző, jog. könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Faber s. k. elnök
könyvszakértő.

Ludwig s. k. alelnök

Beiszer mérnök s. k.

Dr. Neff s. k.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Dr. Engels s. k. elnök

Albrecht s. k. könyvszakértő

Novotny s. k. könyvszakértő

Legújabb jelentéseink:

Kedvező eredménnyel zárultak a román-magyar kereskedelmi tárgyalások

Bucurestiből jelentik: A Budapesten lefolytatott gazdasági tárgyalások a román külkereskedelmi szempontjából nagy eredménnyel végeztek. A jövőben a Magyarország felé irányuló fakiviteli mennyiség lényegesen nagyobb lesz, mint eddig volt és most a kölcsönös idegenforgalom emelésére és annak anyagi

lebonyolítására vonatkozólag vizsgálják meg a lehetőségeket.

A Franciaországgal folyó kereskedelmi tárgyalások is jó eredményekkel bíztatnak, amennyiben a román termékek a francia gyarmatokon is vámkedvezményben fognak részesülni.

Teljhatalmu kormánybiztost javasolt Magyarországon Csilléry András

a magyarországi zsidókérdés intézményes megoldására — A szombathelyi püspök a katolikus és a nyilas-mozgalom viszonyáról

Budapestről jelentik: A választójogi javaslat vitája során a keresztény párt részéről a mai ülésen Csilléry András szólalt fel és polemizált gróf Bethlen Istvánnak ama kijelentésével, hogyha „a zsidóságot letörlék Magyarországról, kérdés vajon nem züllesztik-e le az ipart és kereskedelmet?” Csilléry megnyugtatta Bethlent és határozott „nem”-mel felelt. Foglalkozott ezután a zsidóság gazdasági térhódításával az ipar, a kereskedelem és a hitelélet terén.

Beszédét az ellenzéken heves közbeszólásokkal kísérték, míg a korpánypárton általában helyeselték és tapsoltak kijelentéseinek.

A felszólaló részletesen foglalkozott a földbirtokvagyon megoszlásával. Megállapította, hogy 1904-ben csak 200.000, míg 1913-ban 389.000 hold, 1929-ben pedig már 1 millió hold földterület volt a zsidóság kezén és 1932-ben ez a szám már elérte az egy és negyed millió holdat, majd 1935-ben a másfél millió holdat is.

A zsidókérdést tehát szerinte a magyar ifjúság és a magyar jövő érdekében sürgősen meg kell oldani. Határozati javaslatot terjesztett be ezután, hogy küldjön ki a kormány teljhatalommal felruházott kormánybiztost a zsidókérdés megoldására.

Különösen azt tartja fontosnak, hogy a nem-magyar állampolgárságú zsidóság beszivárgását megakadályozzák. Javasolta a hadianyag gyártás és a széntermelés, valamint a nemzet életére fontos nagyipar és a biztosítás államosítását.

Utána Payer Károly szociáldemokrata szólalt fel és mindjárt ő válaszolt elsőnek Csilléry beszédére, kijelentvén, hogy

Magyarországon nem zsidó-kérdés, hanem gazdasági válság van

és nagy baj az aránytalan jövedelem megoszlás. Ezen kell tehát elsősorban segíteni.

Leruda kapui előtt állanak a spanyol nemzeti csapatok

A spanyol nemzeti csapatok Leruda kapu előtt állnak. A nemzeti hadsereg repülőgépei ma megjelentek a város felett és röpcédulákon hívták fel a lakosságot, hogy ne meneküljenek a városból, hanem ellenállás nélkül adják meg magukat.

Leruda minden valószínűség szerint csak szerdán esik el, mert a barcelonai kormány nagyobb csapatösszevonásokat eszközölt ezen a fronton.

Csehszlovákia határainak épségét követelte Hodzsa rádiószózatában

Prága. Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök — mint röviden jelentették már, — hétfőn este mondta el Prágában világszerte nagy érdeklődéssel várt beszédét. Először ismertette az ausztriai eseményeket, majd a megváltozott angol külpolitika boncolására tért át. Ezután így folytatta:

— Válságos időkét élünk. Csehszlovákiának meg kell mutatnia, hogy egyik öre az európai konszolidációnak. Igyekezünk a csehszlovák és német kívánságokat összhangba hozni, de nem követhetünk más politikát, mint amit eddig a nemzeti demokrácia szellemében csináltunk. Mi mindenki felé igyekszünk a jogos kívánságoknak eleget tenni. Csehszlovákia határaitól azonban a cseh nép nem enged. Ez a nép tízezer éve szerezte meg függetlenségét és meg is őrzi azt.

Itt írjuk meg, hogy Gröf József szombathelyi püspök Czeldömölkön az agrárlegény egyesület seregszemléjén mondott beszédében rámutatott, hogy

a katolikus egyház szemben áll mindenkivel, aki ellensége Krisztusnak és az ő Evangéliumának.

Kijelentette, hogy egyáltalán nem örül annak a nagy barátságának, amely bizonyos oldalról a katolikus egyház mellett mostanában megnyilvánult, majd kifejtette, hogy sem a „nyilasok”, sem pedig a nemzeti-szociálisták neki nem ellenfelei addig, amíg nem fordulnak Krisztus ellen.

— „A nyíllal nincs bajom — mondotta — legfeljebb nem szeretem azt, ha rárajkák a megváltás jelére, a keresztre.

A nyíl mellett a kereszt mellett és amíg mellette van és nem fordul ellene, nincsen vele bajunk és nem is harcolunk ellene.

Mi nem vagyunk ellenségei a nemzeti gondolatnak, sem pedig a szociálista gondolatnak. Az első nagy szociális forradalmat is az egyház indította el, amikor meghirdette az emberek egyenlőségét. Mi nem hirdetjük azt, hogy „üsd a zsidót”, de hirdetjük azt, hogy szeresd a fajtádat. Mi nem osztjuk szét önhatalmilag a másét, de minden törvényes eszközzel rajta vagyunk, hogy a földi javak igazságosabban osztojanak el és ne legyen itt pár jóllakott ember mellett, pár éhezõ millió.”

Hodzsa ezután a csehszlovák államrendezést ismertette és kijelentette, hogy „mindenki tisztában van azzal, hogy Csehszlovákia szociális berendezkedése számos más államét felülmúlja.”

A csehszlovák kormányfő beszédét így fejezte be:

— Szolidaritásunk szövetségeseinkkel szemben tántoríthatatlan. Aki nálunk akar maradni, tartsa tiszteltben a csehszlovák törvényeket. Csehszlovákia soha sem volt olyan erős, mint ma, a békét akarja, de ha elkerülhetetlen, nem tér ki a harc elől sem!

— Az általános vélemény szerint Németország a népszavazás után meg fogja változtatni magatartását Csehszlovákiával szemben. Ebben a magatartásban a változást Chamberlain beszéde idézte elő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei

HÁZASSÁG

Szeszgyárral, 860 kat. hold birtokkal rendelkező uricsalád férjhezadna 20 éves csinos leányát kétmillió lei készpénzzel, benősítési lehetőséggel. Érdeklődőknek arcképet megküldi Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája. Timisoara. 1471

Csinosnak mondott, független nyugdíjas keresztény uricény hozzájáró 40-48 éves intelligens uricember ismeretség keresi házasság céljából. „Egyedülének” jellegére. Közvetítők mellőzzenek. 1731

ALKALMAZÁS

Asztalos, nős, klubszolgának kerestetik. Jelentkezni Kondor textilüzletben. Str. Eminescu 6. 1729

FIATAL vaskereskedősegéd azonnalra felvétetik. CSEFEY Alexandru vaskereskedés, Arad.

LEVELEZÉS

Melyik kimondottan korrekt uricember volna hajlandó fiatal, független elvált asszonykát anyagiilag támogatni. Leveleket „Nem bánja meg” jellegére a kiadóba kérek. 1696

LAKÁS

Modern 2 uccai elő- és fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Strada Ioan Calvin 48a. 1733

Belvárosi földszintes 2x3 szobás, fürdőszobás, alapincézett ház egészben, vagy felerészben is eladó. Átváltható bankterherrel. Szívességből „Tempo” bizománvi-üzlet. Fischer Elő-palota. 1662

Magánház 3 szoba, fürdőszoba, gyümölcsös. április 15-től kiadó. Megtekinthető 10-12 és 2-4-ig. Érdeklődni: Str. Alexandru Gavra 26. 1712

VEFELÉSI ADÁS

Eladó olcsón jó állapotban levő használt zsalugaterek, esővíztartó hordó, félablak, 20 m. Bergmann-cső, 7 cm. átmérőjű Vittko. Str. Cosbuc 34. 1728

Friss libaszir eladó. Str. Episc. Ciorgariu 7.

ÜZLET

Finanszírozó társat keresek. Ajánlatokat „Jó üzlet” jellegére a fiókiadóba kérek. 1727

KÜLÖNFÉLEK

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt és szakácsnőt április 15-re keres dr. Kelmán Str. Moise Neagoe 19

Halálozás

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorkat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolok lakásban és padlásokon heverő bármilynemű felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hához jövök. Gofdu-uoca ő Steiner Sándor.

Új modern villa, 3 szobás, gyümölcsös-kerttel, udvarral, eladó. Bul. Carol 8a. 1664